

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний аграрно-економічний університет
Освітня програма	35715 Професійна освіта (Економіка)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	015 Професійна освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	213
Повна назва ЗВО	Херсонський державний аграрно-економічний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	00493020
ПІБ керівника ЗВО	Кирилов Юрій Євгенович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.ksau.kherson.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/213>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	35715
Назва ОП	Професійна освіта (Економіка)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	015 Професійна освіта
Спеціалізація (за наявності)	015.00 Економіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра професійної освіти (з 01.09.2023 кафедра соціальних та поведінкових наук)
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра економіки та фінансів (з 01.09.2023 кафедра підприємництва, обліку та фінансів) ; кафедра публічного управління та права(з 01.09.2023 кафедра публічного управління, права та гуманітарних наук); кафедра менеджменту та інформаційних технологій (з 01.09.2023 кафедра менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій), кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов (з 01.09.2023 кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу)
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Юридична адреса: вулиця Стрітенська, 23, місто Херсон, Херсонська область, 73006 Фактична адреса: Проспект Університетський, 5/2, місто Кропивницький, Кіровоградська область, 25031
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	відсутня
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	367264
ПІБ гаранта ОП	Чепок Роман Володимирович
Посада гаранта ОП	в.о. завідувача кафедри, доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	yastrubrv@gmail.com
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-979-60-60
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(066)-290-71-00

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	1 р. 4 міс.
заочна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОП «Професійна освіта (Економіка)» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.011 р. № 1341 і «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187.

ОП була вперше розроблена і затверджена Вченою радою ХДАЕУ при проходженні ліцензування і відповідно до пункту 1 частини другої статті 6 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та на підставі рішень Ліцензійної комісії Міністерства (протокол N 8/2 від 08 червня 2016 року) було затверджено Наказом МОН України № 347 від 10 травня 2018 року «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» та Наказом МОН від 24 квітня 2019 року № 365-л.

ОП «Професійна освіта (Економіка)» другого (магістерського) рівня вищої освіти введена в дію у 2019 р., та переглянута і оновлена у 2021 і 2022 р., були внесені уточнення з метою задоволення освітніх потреб здобувачів для створення індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням пропозицій роботодавців і здобувачів, а також на підставі змін внутрішніх документів ХДАЕУ.

Рішенням Вченої ради Херсонського державного аграрно-економічного університету (протокол 1 від 25 серпня 2023) відбулася реорганізація та перейменування кафедри професійної освіти на кафедру соціальних та поведінкових наук із 01.09.2023; а також кафедру економіки та фінансів на кафедру підприємництва, обліку та фінансів; кафедру публічного управління та права на кафедру публічного управління, права та гуманітарних наук; кафедру готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов на кафедру готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

Загальний обсяг ОП «Професійна освіта (Економіка)» складає 90 кредитів ЄКТС і передбачає обов'язкові компоненти обсягом 67 кредитів ЄКТС (75% від загального обсягу), із них: Ділова іноземна мова, Методика педагогічних досліджень, Економіка освітньої сфери, Професійний розвиток викладача, Управління навчальними закладами, Державна освітня політика, Теорія і методика викладання економічних дисциплін, Педагогічні технології у професійній сфері (розподіл між педагогічними та економічними дисциплінами обов'язкових компонентів складає по 50% відповідно). Практична підготовка і атестація відноситься до обов'язкових компонентів і здійснюється шляхом проходження комплексної практики з професійної освіти, виробничої переддипломної практики і захисту кваліфікаційної роботи магістра. ОП передбачає вибіркові компоненти обсягом 23 кредити (25% від загального обсягу) ЄКТС, що обирають із переліку вибіркових дисциплін.

Здобувачі захищають кваліфікаційну роботу магістра. ОП «Професійна освіта (Економіка)» орієнтована на підготовку викладачів економічних дисциплін, здатних розробляти проекти щодо розвитку систем навчання економічних дисциплін, впроваджувати їх у педагогічну практику закладів освіти, а також вирішувати проблеми з удосконалення професійної підготовки майбутніх викладачів; професіоналів з економіки, здатних приймати ефективні рішення для управління економічними об'єктами чи процесами, формувати рекомендації щодо удосконалення процесу управління, оцінювати вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на результативність діяльності економічних суб'єктів, зокрема, закладів освіти.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2023 - 2024	9	9	0	0	0
2 курс	2022 - 2023	7	7	7	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	35712 Професійна освіта (Економіка)
другий (магістерський) рівень	35715 Професійна освіта (Економіка)

третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий)
рівень

програми відсутні

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	34681	27152
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	34681	27152
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	662	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОП «Професійна освіта (Економіка)» магістр_2022_2023_.pdf</i>	MxpEmRoRIoXoQepdfis8IeTEMXITojQzbX5lBGBC8vM =
Навчальний план за ОП	<i>НП 015 М.pdf</i>	lAlB8r3AeMzCAh3sWSbZ+sVD7ThRYsioKUuNMfdSfA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Бондаренко Л.Г. pdf</i>	pBmUUGNgJkTvp6BSInduUp/kExAIrZcaoxrykHNnwQ =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Португальська Н.В. pdf</i>	62ilOXTW5V6IRUjnnu54iqx7M+OSha9y68SpHZnlXo=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Радецька С.В. pdf</i>	DeMkNuT6cZk0aU1kO5Ulk/UOYBPANFdBt5uRYsqz8 Y=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Худенко О.М. pdf</i>	H2RI4BXO5x4wVCSclsHblRJ58qSas4H5sKU6TosZhNA=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі ОП «Професійна освіта (Економіка)»: підготовка конкурентоспроможних фахівців, які володіють фундаментальними теоретичними та практичними знаннями економічного і педагогічного профілю, сучасними технологіями навчання та навичками їх практичного застосування, здатних до творчої педагогічної й управлінської діяльності у закладах II, III і IV рівня акредитації, органах управління у сфері освіти, інституціях неформальної освіти та освіти протягом життя, реальному секторі економіки. Унікальність ОП відображається у підготовці конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти та економіки, здатних здійснювати викладацьку, методичну, виховну роботу у закладах загальної середньої освіти, професійно-технічних училищах, технікумах, коледжах, закладах вищої освіти на посадах викладача економічних дисциплін, керівника підрозділів у сфері освіти та економіки, здатних до самостійної професійної діяльності, формування й вирішення практичних проблем на основі результатів економічних досліджень. За допомогою ОП забезпечується інтеграція фахових економічних та педагогічних компонентів ОП за рахунок спеціалізації програми, яка орієнтована на формування знань і навичок, затребуваних у сферах діяльності – педагогіка, економіка, – для розв'язання значущих освітніх та економічних завдань на основі сформованих результатів навчання з урахуванням впливу турбулентного середовища.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОП повністю узгоджуються із Стратегією розвитку ХДАЕУ на 2021-2025 роки <https://bit.ly/48fNrbk> і концепцією освітньої діяльності ЗВО, викладеною в Статуті <https://bit.ly/3ReE59x> Реалізація стратегії університету спрямована, зокрема, на підвищення якості підготовки випускників та задоволення потреб держави у висококваліфікованих викладачах-професіоналах з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності; забезпечення розвитку потенціалу та можливостей самореалізації в процесі

їх освітньої та управлінської діяльності на інноваційних засадах у сфері професійної економічної освіти для закладів середньої, фахової передвищої освіти та вищої освіти, для навчальних центрів та відділів виробничого навчання підприємств, а також конкурентоздатних фахівців у сфері економічної діяльності суб'єктів господарювання. Враховано завдання щодо посилення лідерських позицій ХДАЕУ як потужного ЗВО, що є одним із провідних науково-практичних центрів регіону, має сучасну інфраструктуру та матеріально-технічну базу, розвинуті академічні зв'язки та висококваліфікований науково-педагогічний персонал.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Цілі ОП повністю узгоджуються із Стратегією розвитку ХДАЕУ на 2021-2025 роки <https://bit.ly/48fNrbk> і концепцією освітньої діяльності ЗВО, яка закладена в Статуті <https://bit.ly/3ReE59x> Реалізація стратегії університету спрямована, зокрема, на підвищення якості підготовки випускників та задоволення потреб держави у висококваліфікованих викладачах-професіоналах з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності; забезпечення розвитку потенціалу та можливостей самореалізації в процесі їх освітньої та управлінської діяльності на інноваційних засадах у сфері професійної економічної освіти для закладів середньої, фахової передвищої освіти та вищої освіти, для навчальних центрів та відділів виробничого навчання підприємств, а також конкурентоздатних фахівців у сфері економічної діяльності суб'єктів господарювання. Враховано завдання щодо посилення лідерських позицій ХДАЕУ як потужного ЗВО, що є одним із провідних науково-практичних центрів регіону, має сучасну інфраструктуру та матеріально-технічну базу, розвинуті академічні зв'язки та висококваліфікований науково-педагогічний персонал.

- роботодавці

Для досягнення програмних результатів ОП з потенційними роботодавцями, керівниками державних структур проводяться щорічні спільні заходи (консультативні круглі столи, семінари, конференції). Члени ради роботодавців, а також інші роботодавці при наданні пропозицій за ПРН формулюють рекомендації щодо контенту професійних компонентів і практичної спрямованості професійно-педагогічної підготовки, а також її адаптації до сучасних вимог ринку праці. Роботодавці активно залучені до проведення практичних занять, тренінгів, конференцій. Пропозиції зацікавлених сторін були враховані при оновленні ОП щодо умінь використовувати сучасні інформаційні технології і ресурси, soft skills у професійній та інноваційній діяльності (знайшли відображення у модернізації змісту і назви дисципліни «Теорія і методика викладання економічних дисциплін», та введення дисциплін «Професійний розвиток викладача», «Ділова іноземна мова» (Протокол засідання ради роботодавців №2 від 10.03.2021 р. <http://www.ksau.kherson.ua/files/robotodav/ekon/2019-2020%20%D0%BD.%D1%80.pdf>). Під час участі в науково-практичному семінарі «Складові успішної діяльності в освітньому процесі» Черняк Н.Д. та Мажора Н.М. зауважили на необхідності використання інноваційних методів при викладанні змісту освітніх компонентів ОП та перманентного покращення педагогіко-практичних навичок НПП. <http://www.ksau.kherson.ua/news/5447-2020-10-13-2.html>

- академічна спільнота

У процесі формування цілей і програмних результатів навчання ОП «Професійна освіта (Економіка)» враховувались рекомендації академічної спільноти шляхом обговорення на засіданнях вченої ради факультету, проведення моніторингу якості ОП і ОК. Також було враховано думку НПП інших вишів та представників суб'єктів виконавчої влади щодо підготовки фахівців синтезованого економіко-педагогічного напрямку. Так, Кириленко І.Г., заступник голови Комітету з питань науки і освіти, голова підкомітету з питань науки, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності під час відкриття «Школи аграрного лідера» (21 листопада 2017р.) <https://bit.ly/3PafT5s>, наголосив на необхідності та доцільності поєднання педагогічних технологій, управлінських важелів та економічного інструментарію у підготовці фахівців. На засіданні ради роботодавців протокол № 2 від 23.04.2019 р. <http://www.ksau.kherson.ua/files/robotodav/ekon/2018-2019%20%D0%BD.%D1%80.pdf> було акцентовано увагу на наявності потреби у підготовці здобувачів вищої освіти які б отримали педагогічні та економічні знання та уміння. Представники Херсонського обласного центру зайнятості, КВНЗ «ХАНО», ХНТУ, ХДУ, зауважили, що ОП враховує досвід підготовки педагогічних працівників з економіки і відповідає сучасним вимогам щодо підготовки фахівців-практиків, здатних здійснювати науково-аналітичну, управлінську, а також освітню діяльність при викладанні економічних дисциплін з використанням інноваційних форм і методів навчання (бізнес-тренінгів, кейс-методів, ділових ігор тощо).

- інші стейкхолдери

З метою підвищення якості освітніх послуг іншим стейкхолдерам забезпечено можливість надсилати власні пропозиції на сайт або електронну пошту університету та формулювати рекомендації під час он-лайн опитування.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

ОП «Професійна освіта (Економіка)» реалізується на базі економічного факультету. Під час реалізації меморандумів про співпрацю, проводиться активна робота із закладами освіти, що дозволило врахувати посилення попиту закладів середньої і передвищої освіти Херсонської області та Південного регіону на педагогів-фахівців економічного профілю, фахівців освіти з фундаментальними знаннями з економіки. У 2020 р. на зборах трудового

колективу було прийнято рішення про перейменування з ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» на Херсонський державний аграрно-економічний університет, що обумовило потребу у формуванні на базі ОП «Професійна освіта» потенціалу майбутніх викладачів і здобувачів ступеня «Доктор філософії» (економічного профілю). Цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності на ринку праці: випускники отримують можливість працевлаштування у двох сферах: педагогічній та економічній; у напрямках, пов'язаних із управлінням на підприємстві, навчанням персоналу, тренінговою роботою; можуть реалізувати свої педагогічні навички у закладах, де надається професійна освіта чи здійснюється викладання економічних дисциплін, у закладах післядипломної освіти; бізнес-освіті, освітніх проектах, консультативній роботі. У ПРН зроблено акцент на розвитку умінь узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища різних сфер економіки, проявляти гнучкість та креативність у прийнятті аргументованих рішень.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОП, за якою в Херсонській області здійснюється навчання лише в ХДАЕУ, було враховано галузевий і регіональний контекст таким чином, щоб вища освіта за другим (магістерським) рівнем була орієнтована на актуальну спеціалізацію, у рамках яких можлива подальша професійна кар'єра. Здійснено акцент на педагогічних дисциплінах, які забезпечують фахову підготовку з професійної освіти у сфері економічної діяльності з урахуванням надбань сучасної економічної науки та аграрної спеціалізації економіки Півдня України. Тісна співпраця із закладами вищої і професійної освіти м. Херсона і Південного регіону в цілому, дозволяє враховувати специфіку галузевої регіональної кадрової політики і сучасні вимоги до фахівців регіональних закладів професійної освіти. Це знаходить підтвердження у формуванні змісту ОП, виборі форм, методів теоретичної підготовки і максимального наближення практичної підготовки до реальних умов праці.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Для формулювання цілей і програмних результатів навчання використано досвід вітчизняних ЗВО, в яких здійснюється підготовка за ОП «Професійна освіта (Економіка)»: НАПН України Відділення професійної освіти і освіти дорослих (<http://naps.gov.ua/ua/structure/departments/professional/>), КНЕУ ім. Вадима Гетьмана (https://kneu.edu.ua/ua/km/PROFESIINA_OSVITA_EKONOMIKA/), СНУ ім. Володимира Даля (https://snu.edu.ua/?page_id=93), Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/>), та Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (<http://smc.hnpu.edu.ua/node/43>). Вивчено досвід впроваджених програм: Аграрного університету міста Пловдив (Болгарія), Краківського економічного університету (Польща). За результатами вивчення та аналізу освітніх програм було обрано оптимальний комплекс освітніх компонентів. На підставі аналізу програм (ЗВО Університет Клагенфурта (Alpen-Adria-Universität Klagenfurt) [<https://www.aau.at/en/study/courses/degree-programmes/>]; Економіка та освіта (Teachers College, Columbia University, USA); Планування, економіка та міжнародний розвиток в освіті (UCL, London's Global University, Great Britain); Викладання економіки (University of Stuttgart, Germany) були враховані цілі і програмні результати навчання, які інтегровані в ОП.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni_standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf

При підготовці ОП були враховані загальні та фахові компетентності, ПРН, передбачені стандартом. Відповідно, метою ОП є підготовка конкурентоспроможних фахівців, які володіють фундаментальними теоретичними та практичними знаннями економічного і педагогічного профілю, здатних до творчої педагогічної та виробничої діяльності у закладах II, III і IV рівня акредитації, органах управління та економічних структурах. ОП реалізується в контексті системного структурованого змісту кваліфікаційних рівнів освіти. ПРН відповідають вимогам 7 рівня Національної рамки кваліфікацій. Відповідно до опису, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти – повинен розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та економічної професійної практики. Здобувач повинен керувати робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів; нести відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд і колективів; мати здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії. Отримання освітнього ступеня є офіційним результатом оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що здобувач набув компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами (ч.1 ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту»).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) присутній.

https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

67

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

23

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

У змісті ОП передбачено формування і розвиток компетентностей щодо здійснення професійної діяльності у закладах освіти, наукових установах, органах управління, економічних структурах. Зміст ОП має чітку структуру за семестрами і роками навчання. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, підпорядковані логіці викладання, становлять взаємопов'язану систему та в сукупності уможливають досягнення заявлених цілей, а також відображених в ОП програмних результатів навчання. Кожен результат навчання охоплений змістом програми і корелює із загальними компетентностями. Зміст всіх освітніх компонентів відповідає об'єкту вивчення та діяльності, розроблений у повній відповідності до предметної сфери заявленої спеціальності. Акцент також здійснено на економічному контенті, що формує теоретичні та практичні знання і вміння викладача професійної освіти у сфері економічної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: «Методика педагогічних досліджень», «Теорія і методика викладання економічних дисциплін» впровадження отриманих результатів у практичну діяльність закладів професійної освіти, включає поняття, концепції, принципи педагогічної та економічної науки, що відповідають сучасному рівню соціально-економічних систем. Перелік компетентностей випускника програми дозволяє стверджувати про відповідність предметної області спеціальності, наприклад, основною компетентністю є здатність застосовувати нові підходи до аналізу, прогнозування, критичного осмислення проблем у професійній діяльності та прийняття рішень у складних невизначених умовах під час професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цільних знань і професійної практики. Перелік наявних дисциплін у навчальному плані та обсяг кредитів практичної підготовки дозволяють випускнику програми сформулювати заявлені в програмі компетентності. Наприклад, дисципліни «Педагогічні технології у професійній сфері», «Професійний розвиток викладача» мають на меті сформулювати здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу окремого обсягу професійної інформації, ініціювати професійні педагогічні дослідження та автономно працювати під час їх реалізації, застосовувати сучасні інформаційні технології і програмні продукти у практичній професійній діяльності при викладанні економічних дисциплін, управлінні освітніми інституціями та іншими економічними структурами. Тематика занять за навчальними дисциплінами «Ділова іноземна мова» та «Економіка освітньої сфери» зорієнтована на набуття здобувачами уміння демонструвати культуру усного і писемного мовлення іноземної мови під час формулювання результатів, підготовки та подання своїх професійних і наукових здобутків на академічних заходах, налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво, дотримуючись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується шляхом вільного вибору варіативних дисциплін здобувачами. Крім вибіркового компонента ОП у вигляді навчальних дисциплін передбачено вибір тем кваліфікаційних робіт відповідно до професійних та наукових інтересів здобувачів вищої освіти; можливість проходження практичної підготовки за місцями потенційного працевлаштування, що уможливорює поглиблене вивчення дисциплін навчального плану шляхом опанування теорії і виконання самостійних завдань.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін відповідно до освітньої програми і навчального (робочого) плану в обсязі, що становить 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти. Вибіркові навчальні дисципліни вводяться ЗВО з метою задоволення додаткових освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти, посилення їх конкурентоспроможності на ринку праці та ефективного використання можливостей університету, врахування регіональних потреб, створення індивідуальної освітньої траєкторії. Вибіркові дисципліни надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальністю, що визначає характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Студентам запропонований перелік вибіркового компонента <http://www.ksau.kherson.ua/prd-2/dvv.html>, що забезпечені анотаціями, робочими програмами (викладено на сайті ХДАЕУ), методичними матеріалами, необхідними для їх опрацювання. Організація вибору дисциплін

забезпечується у першому семестрі першого курсу навчання. Вибір здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти фіксується в робочих (навчальних) планах, які є підставою для організації освітнього процесу з урахуванням вибіркового освітніх компонентів.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів проходить відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ, Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти <http://www.ksau.kherson.ua/prd-2/dvv>. Для цього передбачені виробничі практики як обов'язкові компоненти освітньої програми, а також практична підготовка, тренінги на кшталт участі у засіданнях «Школи аграрного лідера», де використовуються різноманітні бізнес-ігри, кейс-методи тощо. Практична підготовка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, а саме інтегральну компетентність – розуміти проблеми професійної освіти, розв'язувати комплексні завдання у сфері освіти та інших сферах економіки; поглибити знання з теоретичних дисциплін та застосувати їх до розв'язання актуальних проблем. ОП та навчальний план передбачають таку етапність практичної підготовки: комплексна практика з професійної освіти (11 кредитів ЄКТС), виробнича переддипломна практика (10 кредитів ЄКТС) і виконання кваліфікаційної роботи (10 кредитів ЄКТС). Кожна практика має на меті набуття професійно-педагогічних навичок і забезпечення належного рівня професійної підготовки; закріплення та розширення знань теоретичних курсів та їх практичного застосування; підготовку до майбутньої діяльності зі спеціальності, формування загальних і фахових компетентностей, передбачених ОП.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Освітня програма «Професійна освіта (Економіка)» передбачає перелік компетентностей і програмних результатів навчання, більшість з яких співвідноситься з набуттям професійних навичок. Значна кількість дисциплін, що відносяться до циклу професійної підготовки, передбачають одночасно формування soft skills – вмінь працювати в команді, умінь управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатності логічно, системно, креативно і творчо мислити, застосування динамічного лідерства у матрицях відповідальності. Формуванню гнучких навичок сприяють сучасні форми і методи навчання: дискусії, співбесіди, навчальні тренінги, кейс-методи, презентації, робота в малих групах, вирішення проблемних ситуацій. Набуття здобувачами вищої освіти soft skills відбувається під час вивчення навчальних дисциплін ОК і ВК, зокрема: «Ділова іноземна мова», «Професійний розвиток викладача», отримання вмінь і навичок із креативного мислення, самопрезентації, вирішення нестандартних завдань; «Теорія і методика викладання економічних дисциплін» сприяє розвитку системного і критичного мислення; формування професійної етики, педагогічної культури; «Педагогічні технології у професійній сфері» отримання міжособистісних навичок під час публічних виступів; «Методика педагогічних досліджень» – робота у команді, лідерські здібності.

Яким чином зміст ОП враховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Зміст ОП «Професійна освіта (Економіка)» враховує вимоги стандарту вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) в розділах: Загальна характеристика (Структура та функціональні компоненти системи професійної освіти; теоретичні основи, технології та обладнання для виконання спеціальних робіт, пов'язаних із використанням інноваційних методів відповідних наук на підприємствах, в установах та організаціях).

Цілі навчання враховують: підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми за спеціалізацією економіка у професійній діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Теоретичний зміст предметної області враховує: основні поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозованих результатів у галузі професійної освіти за спеціалізацією економіка.

Методи, методики та технології враховують: методи організації, здійснення, стимулювання, мотивації та контролю за ефективністю і корекції навчально-пізнавальної діяльності; бінарні, інтегровані (універсальні) методи навчання; професійно-орієнтовані методики; навчальні, виховні розвивальні освітні та технології коучингу.

Інструменти та обладнання враховують: спеціалізовані лабораторне і технологічне обладнання та програмне забезпечення відповідно до спеціалізації економіка.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей і програмних результатів навчання. ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) використовує такий підхід: обов'язкові компоненти освітньої програми (8 обов'язкових компонентів), 5 вибіркового компонентів, практична підготовка і кваліфікаційна робота магістра. Загальна кількість кредитів підготовки здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти становить 90 кредитів ЄКТС. Обов'язкові компоненти ОП містять: нормативна частина – 67 кредитів ЄКТС (75 %), у тому числі практична підготовка – 21 кредитів ЄКТС (23 %), вибіркова частина – 23 кредити ЄКТС (25 %). Аудиторне тижневе навантаження за денною формою навчання для магістрів становить: 1 курс – 17 год.; 2 курс – 16 год. Навчання забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручники, навчальні посібники, методичні матеріали, розміщені у

репозитації, також інструментами інформаційних платформ ZOOM, Google class тощо. З'ясування питань, чи не перевантажені студенти, самостійною роботою визначається шляхом опитування. Під час таких досліджень критичних проблем виявлено не було.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не проводиться.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://www.ksau.kherson.ua/abiturientu/pravila.html>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому на ОП 015 «Професійна освіта (Економіка)» складені відповідно до законодавства України, та Правил прийому на навчання ХДАЕУ. <https://bit.ly/45KQINV> Вони затверджуються Вченою радою університету та оприлюднюються на сайті. За правилами прийому визначається, що для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за всіма формами здобуття освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (Економіка)» зараховуються особи на основі здобутого ОС «бакалавр» або ОКР спеціаліста, а також на основі ОС «магістр» (ОКР спеціаліста) – на навчання за всіма формами здобуття освіти за кошти фізичних та/або юридичних осіб. Графік строків прийому на навчання визначається Правилами прийому. Вступ на навчання зі спеціальності 015 Професійна освіта (Економіка) здійснюється у формі вступного іспиту з іноземної мови (ЄВІ) та фахових вступних випробувань, складених в рік вступу. Кожного року програми вступних фахових випробувань формуються членами фахових предметних комісії, склад якої встановлюється внутрішнім наказом по ХДАЕУ і затверджуються ректором.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється згідно із статтею 46 закону України «Про вищу освіту», «Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ, «Положенням про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в ХДАЕУ. Визнання результатів навчання здобувачів, які беруть участь у внутрішній або міжнародній академічній мобільності, регулюється «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність». Всі зазначені положення висвітлені на сайті ХДАЕУ

<http://www.ksau.kherson.ua>

<https://bit.ly/3r4krT5>

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практики застосування на ОП «Професійна освіта (Економіка)» не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання щодо визнання результатів навчання, які були отримані у процесі неформальної освіти регулюється <https://bit.ly/3Z92OxV> Його доступність для учасників освітнього процесу забезпечується шляхом розміщення на офіційному сайті університету в розділі «Освіта» підрозділі «Положення».

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Практики застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП Професійна освіта (Економіка) не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють

досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Освітній процес на ОП ґрунтується на поєднанні традиційного та проблемно-орієнтованого підходів із застосуванням форм і методів: лекції, семінарські (практичні) заняття, консультації викладачів, самостійна робота, практична підготовка, контрольні та підсумкові заходи. Для досягнення програмних результатів важливим є оптимальний вибір форм та методів навчання (табл. 3 додатка), які сприяють досягненню заявлених в ОП результатів навчання, зокрема у таких частинах, як загальні та фахові компетентності, ПРН. Так, лекції (проблемні, з візуалізацією, з елементами бесіди) спрямовані на формування цілісної системи знань в предметній сфері та наукового світогляду, осмислення навчальної інформації, формування практичних умінь та навичок з розробки й удосконалення процесу навчання у предметній та освітній галузях. Практично-семінарські заняття проводяться у вигляді диспуту, тренінгу, спрямовані на розвиток аналітичних навичок, здатності до аргументації власної точки зору, вміння визначати шляхи їх реалізації. Вони виступають основою для самостійної роботи здобувачів магістерського рівня та підвищують рівень їх індивідуалізації. Для розвитку професійної діяльності здобувачів використовують проблемно-пошукові, практичні та дослідницькі методи навчання, які формують здатність до аналізу, систематизації, реалізації нестандартних підходів у сфері професійної діяльності під час виконання індивідуальних завдань, участі у семінарах, науково-дослідній роботі.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

У навчальному процесі заявленої ОП студентоцентристський підхід реалізується за допомогою таких напрямів: наявності вибіркових компонентів через вільний вибір дисциплін; використання інноваційних методів і форм навчання; застосування мультимедійних технологій в освітньому процесі для візуалізації контенту; використання інтерактивних методів надання освітніх послуг та врахування процесів академічної мобільності; консультаційну підтримку з боку викладачів, наукових керівників; налагодження зворотного зв'язку із здобувачами - завдяки анкетуванню, опитуванню та їх особистих звернень; повагу й увагу до здобувачів та їхніх потреб; через вільний вибір тематики кваліфікаційних робіт та наукових керівників. Застосовувані сучасні форми і методи навчання стимулюють здобувачів до кращих особистих результатів. Рівень задоволеності здобувачів другого (магістерського) рівня методами навчання і викладання вивчається в процесі консультування, анкетування та особистих бесід.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Науково-педагогічні працівники самостійно формують контент навчальної дисципліни, форми і методи навчання і викладання відповідно до її специфіки, виходячи з ПРН, власного досвіду і завдань забезпечення ефективності освітнього процесу. Закон України «Про освіту» закріпив право учасників освітнього процесу на академічну свободу. Принципи академічної свободи здобувачів вищої освіти враховані в «Положенні про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ», «Положення про вибіркові дисципліни у <https://bit.ly/3LaK4Z3> реалізуються у вільному виборі дисциплін ВК; вільному виборі наукового керівника (керівників) при написанні кваліфікаційної роботи; вільному виборі тематики кваліфікаційних робіт; вільному виборі підрозділу, на базі якого закріплюється здобувач; проведення наукових-педагогічних досліджень і використання їх результатів; свободі від політичного чи економічного диктату. ПРН, які здійснюють навчання за ОП «Професійна освіта (Економіка)» мають можливість оновлювати зміст дисциплін, а також вносити зміни в робочі програми відповідно до вимог освітньої та економічної політики, обирати ефективні методи навчання для досягнення відповідних ПРН, проводити заняття із застосуванням інноваційних та інформаційних технологій, пропонувати студентам індивідуальні форми організації навчальної діяльності. Академічна свобода реалізується також через участь у програмах академічної мобільності, визнання результатів неформальної освіти.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання ОП надається здобувачам протягом усього періоду навчання, починаючи зі вступної кампанії. Вимоги до кваліфікації осіб, що вступають до університету, прописані в Положенні про приймальну комісію ХДАЕУ (<https://bit.ly/3fobh3F>). Інформація щодо змісту навчання відображена в освітній програмі та у робочих програмах відповідної навчальної дисципліни чи практики. Інформація надається шляхом усного повідомлення викладачем (на початку вивчення кожного освітнього компоненту, перед виконанням конкретних видів робіт, під час консультацій, перед проведенням поточних і підсумкових форм контролю). Здобувачам надаються критерії оцінювання, розподіл шкали балів по видах робіт, бали оцінювання робіт, коментарі викладача. Здобувачі мають можливість ознайомлення з анотаціями, робочими програмами дисциплін, методичними рекомендаціями до проведення практичних занять, здійснення самостійної роботи. Більш детальну інформацію щодо методів і прийомів освоєння ОП, очікуваних результатів навчання, системи оцінювання здобувачі другого (магістерського) рівня отримують в процесі навчання від викладачів та НПП випускових кафедр. Підсумкові форми контролю знаходять відображення в графіку організації освітнього процесу <http://www.ksau.kherson.ua/prd-2/osvproc.html>.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Згідно з Положенням про організацію навчального процесу у ХДАЕУ, за здобувачами закріплено чисельні права, у тому числі і право брати участь у всіх видах науково-дослідних робіт, конференціях, симпозіумах, а також

представляти свої роботи для публікації, зокрема у виданнях ЗВО. Слід відмітити, що здобувачі другого (магістерського) рівня ЗВО зобов'язані оволодіти знаннями, виконувати у встановлені терміни всі види завдань, передбачених навчальним планом. ХДАЕУ забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації цієї ОП шляхом активної участі у таких наукових заходах як: Школа аграрного лідера <https://bit.ly/3RgGMŸp>, шляхом проведення щороку Міжнародної науково-практичної конференції «Філософські обрії сьогодення», «Філософські аспекти професійної освіти» <http://www.ksau.kherson.ua/konferenc/8282-conf-20221117.html>, на кафедрі професійної освіти економічного факультету, участі в міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях ХДАЕУ і наукових заходах інших ЗВО. В межах виконання кваліфікаційної роботи здобувачі публікують свої наукові здобутки в матеріалах конференцій у вигляді тез або наукових статей під керівництвом провідних НПП. Результати досліджень знаходять своє відображення в одноосібних і спільних (з керівником дослідження) публікаціях (тез доповідей у збірниках конференцій всеукраїнського та міжнародного рівнів) <http://dSPACE.ksau.kherson.ua/handle/123456789/5958>.

Також здобувачі другого (магістерського) рівня беруть активну участь у реалізації науково-дослідних тематик кафедр економічного факультету, наприклад, «Професійна освіта як складова системи вищої освіти України» номер державної реєстрації 0119U101641 (яка є ініціативною темою кафедри професійна освіта). У засіданні наукового гуртка вищої освіти «Професійно-педагогічна майстерність викладача економічних дисциплін» <https://bit.ly/3ZaTfP1>, <https://bit.ly/3EzIJqZ> Участь в історично-просвітницькому екскурсі під назвою «Україні 32 роки» для студентів економічного факультету. <http://www.ksau.kherson.ua/konferenc/8282-conf-20221117.html>, Диспут з теми «Євроінтеграція вищої освіти України» <http://www.ksau.kherson.ua/ksau/news/8590-2023-03-03-7.html>

Навчальна та виробнича практика формує у здобувачів вміння й навички донесення до аудиторії отриманих наукових результатів. Під час викладання різних дисциплін у здобувачів другого (магістерського) рівня поєднують освітню і наукову складову. Такі дисципліни, як «Методика педагогічних досліджень» формують сучасне філософське та методологічне підґрунтя науково-дослідних робіт. При вивченні дисциплін «Економіка освітньої сфери», «Теорія і методика викладання економічних дисциплін» та інших дисциплін економічного напрямку забезпечується фундаментальна підготовка за спеціальністю у предметному полі наукових досліджень. Під час вивчення дисципліни «Ділова іноземна мова» забезпечуються мовні навички підготовки наукових праць.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення освітніх компонентів ОП забезпечується через кореляцію навчальних дисциплін з науковими інтересами викладачів, із проблематикою їх стажувань, участю у програмах академічної мобільності, науковими публікаціями, апробацією результатів науково-дослідної роботи на наукових та науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах тощо. <http://www.ksau.kherson.ua/ksau/news/8932-2023-05-02-3.html> Тематичні плани і зміст навчальних дисциплін постійно вдосконалюються та оновлюються на основі дослідницької роботи викладачів і впровадження результатів власних наукових досліджень, участі у програмах академічної мобільності, зарубіжних стажуваннях. Зміст освітніх компонентів ОП проходить щорічне оновлення за рахунок результатів наукових досягнень і сучасних практик в освіті.

Викладачі Університету проходять підвищення кваліфікації (НУБіП України ННІ неперервної освіти і туризму, Київ), так і за її межами: д.е.н., професор Грановська В.Г. Lansi-Suomen Opisto (Західно-фінляндський Коледж, м. Гуйттінен, Фінляндія); д.е.н., д.ф.н., доцент Варнавська І.В. – University of Finance, Business and Entrepreneurship (Sofia, Bulgaria); професор Пантелеймоненко А.О., д.е.н., Leibniz Institute of Agricultural Development in Transition Economies (ІАМО) (ФРН, м. Халле) “The third sector, solidarity economy and social entrepreneurship in the EU”. Період стажування з 01.11.2021 по 15.02.2022 р.

Наукові керівники здобувачів другого (магістерського) рівня, є активними науковцями (див. <https://bit.ly/45KzsbR>). Відбір сучасних практик і наукових досягнень для використання у навчальному процесі визначається безпосередньо самими викладачами, а також здійснюється відповідно до рекомендацій кафедр та навчально-методичного відділу ХДАЕУ і навчально-методичною комісією факультету. Оновлення контенту здійснюється щорічно. Публікують власні наукові здобутки у фахових виданнях України, збірниках наукових праць включених до міжнародних баз цитування Scopus, Web of Science та беруть участь у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях і впроваджують власні наукові здобутки через викладання відповідних навчальних дисциплін, визначених в ОП.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізацію діяльності ХДАЕУ регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». <https://bit.ly/3PtZ2ft>
<https://bit.ly/3qZZmJo>

Напрямами діяльності у межах інтернаціоналізації є: встановлення та розвиток міжнародних зв'язків з ЗВО в рамках меморандумів про співпрацю: Університет штату Огайо, США (The Ohio State University, USA); Аграрний Університет Пловдива (Болгарія); Університет Текірдаг Намік Кемаль (Туреччина); Ленкаранський державний університет (Азербайджан); Поморська академія в Слупську (Польща); Краківський економічний університет (Польща) та ін.

Сприяння академічній мобільності надає можливість отримати додаткові знання і досвід, удосконалити рівень володіння іноземними мовами, розвинути культурний обмін. Університетом проводиться активна робота з ЗВО -партнерами щодо організації і проведення спільних наукових та науково-практичних конференцій. Викладачі заповнюють профілі в сервісі Google Scholar, ORCID, що сприяє презентації напрацювань у міжнародному науковому середовищі. У ХДАЕУ діє відкритий безкоштовний доступ через локальну мережу університету до міжнародних науково-інформаційних ресурсів Scopus, Web of Science, що дозволяє здобувачам другого

(магістерського) рівня врахувати світові наукові надбання в галузі професійної освіти (економіка).
Формами інтернаціоналізації також є організація спільних конференцій та інших наукових заходів, проведення занять із залученням іноземних фахівців, науковців, викладачів.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими й відповідають вимогам зазначених у Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «ХДАУ», <https://bit.ly/3eYnbLg>, Освітньо-науковий рівень вищої освіти ступеня рівня магістра передбачає здобуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретних завдань. Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожної змістовної частини, на які лектором дисципліни поділено її освітній матеріал. Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувача з програмного матеріалу змістовної частини (рейтингова оцінка із змістовної частини), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи. Форми та методи проведення проміжної атестації засвоєння програмового матеріалу змістовної частини розробляється лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, тощо. Засвоєння здобувачем програмного матеріалу вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою. Підсумкова атестація включає семестрову атестацію здобувача. Семестровий екзамен – це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. Кількість екзаменів в екзаменаційній сесії не перевищує 2–3. Складання екзаменів і заліків регламентовано <https://bit.ly/3PsVAPQ> Здобувачі зобов'язані складати екзамени і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін. Здобувач допускається до складання екзамену або заліку з дисципліни, якщо з цієї дисципліни ним повністю виконані всі види робіт, передбачені робочою програмою освітнього компонента.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Прозорість та зрозумілість контролю базується на ознайомленні здобувачів на початку вивчення дисципліни з її змістом, формами, видами контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання, які викладені у робочій програмі відповідної дисципліни. Зазначені форми контролю тісно взаємопов'язані та здійснюються так, щоб стимулювати ефективну роботу здобувачів протягом семестру та забезпечити об'єктивне оцінювання їх знань. За результатами оцінювання теоретичного та практичного матеріалів визначається рівень його засвоєння та виставляється диференційована підсумкова оцінка за бальною шкалою, що характеризує успішність здобувачів. Положення про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ, <https://bit.ly/3eYnbLg> Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ХДАЕУ, <https://bit.ly/46oYMK7>

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Здобувачі складають екзамени і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Інформація про строки форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти через оприлюднення графіків навчального процесу та заліково-екзаменаційних сесій. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів другого рівня вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. На сайті університету заздалегідь розміщується розклад сесії, атестації здобувачів <http://www.ksau.kherson.ua/econom/5059-rles2020.html> <https://bit.ly/3qZZmJo>

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Формою атестації здобувачів вищої освіти за ОП є захист кваліфікаційної роботи магістра. Зміст навчання в університеті визначається освітньою програмою, структурно-логічною схемою підготовки, навчальними планами, робочими навчальними планами, програмами навчальних дисциплін, нормативними документами органів державного управління ВО та ХДАЕУ, відображається у відповідних підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, та реалізується при проведенні навчальних занять та інших видів освітньої діяльності. Усі

кваліфікаційні роботи магістрів обов'язково проходять перевірку на наявність плагіату (сервіс перевірки (програмний продукт) Unichek) та розміщуються у репозитарії університету. <https://bit.ly/3RabfXU>

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам освітньої програми спеціальності 015 Професійна освіта (Економіка) для здобувачів другого рівня вищої освіти та регулюються такими документами: Положення про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ <https://bit.ly/3eYnbLg>, Положення про проведення поточної атестації та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти. <http://www.ksau.kherson.ua/files/pologennya/> Семестровий контроль проводиться за графіком навчального процесу. Розклад проведення екзаменів доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії, та доступний на сайті.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Перед початком екзаменаційної сесії здобувачів прилюдно сповіщають про результати поточного контролю та їх допуск до складання іспитів та заліків. Іспити проводяться у визначений офіційним розкладом термін. Відомості заповнюються та повертаються до деканату у день іспиту. У випадках конфліктної ситуації за заявою здобувача ВО чи викладача деканом створюється комісія для приймання екзамену (заліку), до якої входять: завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату, студентського парламенту. Складання екзамену для підвищення позитивної оцінки допускається не більше, ніж з двох дисциплін за весь період навчання. Положення про проведення поточної атестації та семестрового контролю http://www.ksau.kherson.ua/files/_pologen/. Контроль та координацію діяльності підрозділів університету щодо недопущення виникнення конфлікту інтересів та корупційних проявів здійснює уповноважена особа МОН з питань протидії корупції. На сайті ХДАЕУ розміщена скринька довіри, також скриньки є в корпусах. Випадків оскарження результатів контрольних заходів здобувачів за ОП, а також конфлікту інтересів не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Спільні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначаються наказом ректора Університету. В результаті спілкування з групою здобувачів, щодо дотримання студентоцентрованого підходу до навчання, процедури оскарження, було встановлено що здобувачі освіти мають реальну, а не ілюзорну, можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів, і очікувати, що воно буде розглянуто згідно із визначеними процедурами. Правила проведення контрольних заходів визначаються документами, які розміщені на сайті ХДАЕУ: положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ХДАЕУ (зі змінами), Положення про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ. Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедура урегулювання та порядок оскарження результатів проведення контрольних заходів прописана в положенні «Про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень». <https://bit.ly/3ZclDjJ> 10. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ.
Застосування відповідних правил на ОП - не відбувалося.
<https://bit.ly/3ZclDjJ>

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

У ХДАЕУ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності <http://www.ksau.kherson.ua/files/pologennya/>. <https://bit.ly/44GnwpW> Популяризується внутрішня культура якості як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Функціонує і застосовується сучасна система забезпечення академічної доброчесності, шляхом існування різноманітних механізмів: затверджено Наказ по врегулюванню процедури запобігання та виявленню плагіату, створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності, за допомогою системи «Unichek» надано право користування антиплагіатним програмним забезпеченням. Здійснюється перевірка наукових робіт на антиплагіат (antiplagiat.ef@gmail.com). Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, дисертаційних, кваліфікаційних робіт на наявність плагіату bit.ly/3PmyQU4

Силабуси дисциплін також містять розділ щодо політики академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Популяризується внутрішня культура якості, як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності. (Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності ХДАЕУ <https://bit.ly/44GnwpW>). Здійснюється: 1) обов'язкове інформування учасників освітньо-наукового процесу про необхідність дотримання принципів та норм академічної доброчесності, професійної етики; 2) проведення для учасників освітньо-наукового процесу циклу тренінгів з основ академічного письма, етики та доброчесності, із захисту прав інтелектуальної власності та трансферу технологій в науковій та навчальній діяльності; 3) формування завдань для навчальних та кваліфікаційних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання; 4) використання методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань у письмових роботах; 5) щорічне проведення заходів із питань дотримання академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності ХДАЕУ для здобувачів вищої освіти та співробітників; 6) визнання в ХДАЕУ принципу відкритості, що забезпечує можливість громадського контролю академічної діяльності, адміністративної та фінансової прозорості, шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті інформації; 7) ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із нормами Положення.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

У разі незгоди з результатами перевірки автор роботи, що проходила перевірку, має право на апеляцію, яка подається на ім'я голови комісії з питань академічної доброчесності. Особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права: 1) ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження; 2) особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; 3) знати про дату, час і місце та бути присутнім під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення його до академічної відповідальності; 4) оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду. (Кодекс академічної доброчесності ХДАЕУ). <https://bit.ly/3OYv9to> Відповідно до статті 28 Закону України "Про запобігання корупції" на посадових осіб поширюються вимоги щодо запобігання і врегулювання конфлікту інтересів серед наукових, науково-педагогічних та інших працівників закладів вищої освіти. В ХДАЕУ не було випадків застосування відповідних процедур.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Процедура відбору і призначення на посаду НПП регулюється Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними контрактів. <http://www.ksau.kherson.ua/files/pologennya/>. <https://bit.ly/3PoIXaK> Обрання на вакантні посади НПП проводиться на конкурсній основі. Конкурсний відбір проводять на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад. Кандидатури претендентів на вакантні посади обговорюються на засіданні відповідної кафедри. Предметами обговорення є аналіз відкритих лекцій і звіти про роботу претендентів за попередній період (незалежно від посади, якщо вони працювали в Університеті). Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення, публікують у друкованих засобах масової інформації і на офіційному веб-сайті Університету. Для проведення конкурсу на заміщення вакантних посад Університету створюється конкурсна комісія, основним завданням якої є перевірка відповідності поданих документів до вимог, встановлених до НПП законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних умов, вимог конкурсу.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

На ЕФ працює Рада роботодавців <http://www.ksau.kherson.ua/econom/4770-grobekonfak.html> Роботодавці беруть участь у обговоренні та удосконаленні навчальних планів і ОП, уточненні тематики магістерських робіт, забезпечують у межах ОП можливість для апробації результатів досліджень магістрів, залучені до проведення практичних занять на безоплатній основі; пропонують практичну підготовку здобувачам. Здобувачі беруть участь у роботі «Школи Аграрного лідера» <http://www.ksau.kherson.ua/%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%Vo%D0%Do%B3%D1%80%D0%Vo%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%Vo.html>, яка здійснює освітні та професійно-практичні заходи за участю найкращих вітчизняних та іноземних професіоналів бізнесу і громадського сектору. На базі ХДАЕУ активно проводяться круглі столи, семінари-тренінги, науково-практичні семінари. Так, майстер-класи під час круглого столу «Нова українська школа: профорієнтація», семінар-тренінг «Розвиток емоційного інтелекту» <http://www.ksau.kherson.ua/news/4467-2020-01-22-2.html>, семінар «Складові успішної діяльності в освітньому просторі» (Н. Черняк, Н. Мажора представники провідних коледжів Херсонської обл.).

<http://www.ksau.kherson.ua/news/5447-2020-10-13-2.html> До інтерактивного спілкування «вчитель-практик і магістрант» відбувається при обговоренні тем «Нова українська школа: SOFT SKILLS», «Нова українська школа: старша профільна школа» <http://www.ksau.kherson.ua/news/4483-2020-01-28-2.html>

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Роботодавці залучаються (на безоплатній основі) до освітнього процесу за ОП щодо часткового проведення практичних занять, зокрема Наталія Мажора (викладач економіки ДНЗ «Херсонське вище професійне комерційне училище») проводила практичне заняття з дисципліни «Методика викладання економічних дисциплін» (4 год), Вікторія Кручиненко (голова Ради роботодавців ЕФ, директор ТОВ «Фінансова компанія ЕЛІТ-ФАКТОР») - з дисципліни «Управління проектами» (4 год), Володимир Чечоткін (керівник напрямку по просуванню послуг бюджетним організаціям ХФ КБ АТ «Приватбанк») – з дисципліни «Публічні фінанси»(4 год), Олександр Кедровський (директор Державного навчального закладу «Білозерське професійно-технічне училище №6») з дисципліни «Управління навчальними закладами освіти»(4 год). Здобувачі мали змогу відвідувати гостьові лекції: гостьова лекція з теми «Педагогічна майстерність – найвища форма професіоналізму педагога» (доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри будівництва та професійної освіти Полтавського державного аграрного університету – Оніпко В.В.) <http://www.ksau.kherson.ua/ksau/news/8698-2023-03-23-10.html>

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ХДАЕУ сприяє професійному розвитку викладачів, в тому числі за рахунок активізації процесу підвищення кваліфікації НПП, що регулюється Положенням про підвищення кваліфікації <https://bit.ly/3P4vSlx> Підвищення кваліфікації НПП здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації ЗВО на певний рік, що затверджується вченою радою ХДАЕУ. Організацію підвищення кваліфікації НПП на сертифікованих курсах здійснює ННЦ «ІПОД» (<http://www.ksau.kherson.ua/ipod.html>), результати якого відображають у <https://bit.ly/3RgQE4o>

Викладачі ХДАЕУ проходять підвищення кваліфікації у наукових, освітньо-наукових установах та організаціях в Україні (НУБіП України ННІ неперервної освіти і туризму, Київ) та за її межами: проф. Грановська В.Г. - Lansi-Suomen Opisto (Західно-фінляндський Коледж, м. Гуйтгінен, Фінляндія); проф. Танклевська Н.С. - Тбіліський державний університет ім. Іване Джавахішвілі (Грузія), Aristotle University of Thessaloniki (Греція); доц. Варнавська І.В. – University of Finance, Business and Entrepreneurship (Sofia, Bulgaria).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Згідно з п. 5.3 Колективного договору Університету <https://bit.ly/3EreC50> здійснюється преміювання, а також всі види матеріальної допомоги, заохочення та стимулювання працівників.

Згідно з Положенням про нагородну комісію <http://www.ksau.kherson.ua/відділ-кадрів/4647-polnagvk.html> до нагородження почесними званнями, грамотами, подяками і заохочень представляються кращі працівники Університету, які мають заслуги, досягнення та успіхи у професійній діяльності.

У кінці року, згідно з Положення про порядок проведення рейтингової оцінки наукової та інноваційної діяльності НПП

<http://www.ksau.kherson.ua/files/pologennya/ПОЛОЖЕННЯ%20про%20порядок%20проведення%20рейтингової%20оцінки%20від%2024.06.2019.pdf> оцінюється обсяг наукової роботи, розроблене науково-педагогічним працівником навчально-методичне забезпечення дисципліни (підручників, посібників тощо), на підставі чого тим хто набрав 200 і більше балів нараховують премію 10%. Результати рейтингової оцінки використовують під час прийняття рішень щодо: подання до нагородження (зокрема, Грамотою Верховної Ради України нагороджено д.е.н. Грановську В.Г., Подякою МОН України - проф. Танклевську Н.С.); морального і матеріального заохочення кращих науково-педагогічних працівників кафедр, факультетів при встановленні доплат за науковий ступінь і вчене звання; конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

За рахунок загального та спеціального фондів, а також інших джерел власних надходжень ХДАЕУ здійснюється формування фінансових ресурсів ОП. ХДАЕУ має потужну матеріально-технічну базу, яка забезпечує якість освітнього процесу та задовольняє потреби здобувачів вищої освіти у соціально-побутових аспектах. Загальна площа приміщень складає 53961,8 кв.м. Загальна площа навчальних приміщень - 27152,1 кв.м, що становить 12,48 кв.м навчальної площі на одного здобувача. Здобувачі вищої освіти навчаються у 5 навчальних корпусах загальною площею 34681 кв.м. Здобувачі вищої освіти мають можливість проживати у 5 гуртожитках, (житлова площа яких складає 17346, 8 кв.м). До матеріально-технічної бази входять наукова бібліотека з читальними залами загальною площею 1050 кв.м (у тому числі 93,6 кв.м - читальна зала); три спортивних зали загальною площею 1347,7 кв.м., стадіон площею 6400 кв.м, їдальня, актові зали площею 612 кв.м, три науково-дослідні лабораторії. В університеті для здобувачів освіти є вільний доступ до бібліотечного фонду та комп'ютерної техніки. Фонд бібліотеки

комплектуються згідно навчальних планів університету та рекомендацій кафедр і становить 1 млн. примірників, з них підручників і навчальних посібників – понад 300 тис., наукової літератури – понад 604 тис. Найвні навчально-методичні матеріали, що видаються, відповідають вимогам ОП та робочих планів, розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедр і навчально-методичній раді факультету та університету.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

У ХДАЕУ є вільний доступ усім НПП і здобувачам цієї ОП до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для провадження освітньої, викладацької та наукової діяльності. Здобувачі ВО мають можливість безоплатно користуватися інфраструктурою та інформаційними ресурсами закладу. Кожний здобувач ВО обирає наукового керівника - доктора або кандидата наук, який здійснює керівництво кваліфікаційною роботою магістра, керівництво написанням звітів з практики та контролює і несе особисту відповідальність за якість результатів дослідження. Задля виявлення і врахування потреб здобувачів ВО в ХДАЕУ проводяться щорічні опитування щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін відповідно до <https://bit.ly/47UXWjY>, <https://bit.ly/45EAx4G>. Анкетування передбачає опитування про рівень викладання навчальних дисциплін, якість проведення викладачами занять, використання ними інноваційних технологій. Результати анкетування оприлюднюються на сайті ХДАЕУ <http://www.ksau.kherson.ua/якість-освіти/rezulank.html> Інтереси і потреби здобувачів обговорюються та виносяться на засідання студентського парламенту <http://www.ksau.kherson.ua/studsamovryaduv.html> та наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених <http://www.ksau.kherson.ua/news-2/rmv-2.html>, пропозиції передаються до керівництва університету.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Безпечність освітнього середовища для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти ХДАЕУ досягається: відповідністю будівель, споруд, обладнання, технічних засобів навчання, транспортних засобів тощо вимогам щодо їх безпечної експлуатації, підтвердженням відповідними документами, що визначають їх технічний стан; дотриманням санітарних норм у місцях, що використовуються для проведення навчальних занять та проживання здобувачів; функціонуванням діючої системи охорони праці та техніки безпеки. Проводиться робота щодо покращення санітарно-технічного стану приміщень кафедр, виробничої санітарії та протипожежної безпеки, а також контролю за дотриманням вимог техніки безпеки. Сучасний спортивний комплекс забезпечує здобувачам і співробітникам можливість занять спортом. У гуртожитках створені належні побутові умови для проживання. У ХДАЕУ забезпечується психологічна підтримка (створено психологічну службу, яку очолює Полянська Я.В.) <http://www.ksau.kherson.ua/kultmist.html>, створюється здоровий психологічний клімат шляхом активного проведення заходів виховної роботи; заходів щодо недопущення проявів фізичного, психологічного та інформаційного насильства серед учасників освітнього процесу та інших членів колективу; здійсненням заходів щодо зменшення негативного впливу на учасників освітнього процесу через застосування інформаційних технологій, які можуть сприяти неконтрольованому розповсюдженню інформації сумнівного, агресивного змісту та пропагує насильство.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

ХДАЕУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що здійснюється відповідно до законів України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про соціальний діалог в Україні» та Статуту ХДАЕУ <https://bit.ly/3ReE59x>, рішень Вченої ради університету, Положення про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ» <https://bit.ly/3RUjZ1V> та реалізується в спільній діяльності здобувачів освіти та НПП. Планування та організацію освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів освіти здійснюють: кафедри економічного факультету, наукова бібліотека. Освітня підтримка передбачає застосування студентоцентрованого підходу в навчанні; якісне навчально-методичне забезпечення освітнього процесу; використання в освітньому процесі інноваційних педагогічних технологій. Організаційна підтримка здобувачів освіти полягає у забезпеченні потреб здобувачів щодо надання освітніх послуг; створенні належних матеріально-технічних, навчально-методичних умов їх навчання; організації і здійсненні моніторингу якості освіти. Консультативна підтримка здобувачів освіти реалізується через системи оффлайн й онлайн-консультацій для оперативного задоволення освітніх, організаційних та соціальних потреб студентів, надання консультацій психологом. Інформаційна підтримка здобувачів освіти виявляється у забезпеченні вільного безперешкодного доступу до інформації, необхідної для організації освітнього процесу, міжнародних баз даних Scopus (до 09.2022) та Web of Science з метою забезпечення інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня. Соціальна підтримка здобувачів проводиться шляхом призначення їм державної стипендії встановленого розміру у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва за державним замовленням, наданням гуртожитку, адресною допомогою.

Для визначення відповідності рівня організаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти в університеті функціонує «Скринька довіри» <http://www.ksau.kherson.ua/form/>, студентський парламент <http://www.ksau.kherson.ua/studsamovryaduv.html> та наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених <http://www.ksau.kherson.ua/news-2/rmv-2.html>, де обговорюються потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, виносяться пропозиції до керівництва університету щодо їх задоволення, які закріплюються відповідними рішеннями.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Організація освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами відповідно до «Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами» <https://bit.ly/3PrcIgw> в ХДАЕУ передбачає: створення інклюзивного освітнього середовища; застосування принципів універсального дизайну в освітньому процесі; приведення території, будівель, споруд у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил (зокрема ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти», ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»). Входи до університету та гуртожитків оснащені пандусами. Для здобувачів освіти з особливими потребами, які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення права на освіту, сприяння розвитку особистості, поліпшення стану здоров'я та якості життя, підвищення рівня участі у житті громади, створені достатні умови для реалізації права на освіту: виконання складової ОП може проходити за індивідуальним графіком відвідування аудиторних занять. Виплати стипендії, соціальні виплати здобувачам вищої освіти, здійснюються в повному обсязі та своєчасно.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

ХДАЕУ притримується чіткої та зрозумілої політики вирішення конфліктних ситуацій та має відповідну документальну базу, що регламентує процедури розгляду повідомлень про дискримінацію, корупцію та сексуальні домагання. Це: Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією, Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності ХДАЕУ <https://bit.ly/3OYv9to>, Кодекс академічної доброчесності ХДАЕУ. Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» ЗВО здійснюються дії, спрямовані на недопущення виникнення подібних ситуацій. У разі виникнення подібних скарг вони розглядаються адміністрацією університету на спеціалізованих засіданнях, де приймаються відповідні рішення щодо протидії корупції. Контроль за виконанням таких рішень несе відповідальна особа, обрана адміністрацією ХДАЕУ. Така процедура є достатньо ефективною так як більшість конфліктних ситуацій вдається врегулювати в стислі терміни. Положення щодо обов'язковості дотримання Антикорупційної програми ХДАЕУ (<http://www.ksau.kherson.ua/restr-2.html>) включаються до правил внутрішнього трудового розпорядку університету, Положень про структурні підрозділи, всіх трудових договорів, а також можуть включатися до договорів, які укладаються університетом. Відповідна інформація розміщується на інформаційних стендах в приміщенні університету і на офіційному веб-сайті університету <http://www.ksau.kherson.ua/restr-2.html>. Університет забезпечує навчання та роботу, які є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, експлуатації та залякування. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією розроблено з метою визначення дієвих механізмів врегулювання конфліктних ситуацій. Антидискримінаційна політика підтверджується Статутом ХДАЕУ <http://www.ksau.kherson.ua/files/Статут%20ДВНЗ%20'ХДАУ'%202016%20р..PDF>

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм регулюються такими документами
Законом України «Про вищу освіту»
Положення про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ <https://bit.ly/3RUjZ1V>
Положення про освітні програми <https://bit.ly/3sUT4ew>
Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ХДАЕУ (зі змінами) <https://bit.ly/46oYMK7>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

В університеті процес розроблення і затвердження ОП, процедури моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються Положенням про освітні програми у ХДАЕУ п. 4-6 <https://bit.ly/3sUT4ew> з яким заклад дотримується визначених процедур. З цією метою створюється проєкт ОП, який виноситься на публічне обговорення. До оновлення та модернізації ОП залучаються представники роботодавців, здобувачі вищої освіти, інші учасники академічної спільноти. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (целей) і програмних навчальних результатів. Перегляд ОП відбувається з урахуванням: змін нормативних документів Міністерства освіти і науки України; змін державних, галузевих вимог з підготовки фахівців; нових можливостей для забезпечення професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за ОП «Професійна освіта (Економіка)»; потреб та інтересів здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів (за результатами опитування); результатів моніторингу якості освіти;

інноваційних процесів в освіті.

Підставою для оновлення ОП можуть бути: ініціатива і пропозиції гаранта керівника ОП або НПП, які її реалізують; результати оцінювання якості освітньої програми; рекомендації стейкхолдерів та інших учасників академічної спільноти; зміни потреб ринку, об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми. Обов'язковий перегляд ОП проводиться за умови затвердження стандартів вищої освіти, або внесення змін; перейменування ОП; зміна компетентностей чи програмних результатів навчання ОП. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик). Проект ОП оприлюднено на сайті ХДАЕУ.

В ОП 2020-2021 року внесені зміни відповідно до проведеного опитування серед здобувачів вищої освіти та зауважень роботодавців, а саме введено наступні нові дисципліни: методика педагогічних досліджень; ділова іноземна мова; професійний розвиток викладача.. Для реалізації НП 2021-2022 н.р. також складено каталог вибіркових дисциплін. В ОП 2022-2023 року внесені зміни у склад робочої групи.

Рішення про внесення змін в ОП розглядалися і затверджувалися на розширеному засіданні кафедр шляхом відкритого обговорення та голосування на засіданнях методичної комісії та вченої ради економічного факультету. Після ознайомлення з проектом ОП відбувається доопрацювання з урахуванням всіх зауважень та пропозицій та затвердження її у встановленому порядку.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

У ХДАЕУ передбачено періодичний перегляд ОП та інші процедури забезпечення її якості із залученням здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, які залучаються до процедур перегляду та коригування ОП шляхом обговорення її компонентів та вибору дисциплін. Сектором забезпечення якості освіти ХДАЕУ проводиться постійні щосеместрове анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання дисциплін, один раз на рік опитування щодо навчання та викладання на ОП, щодо удосконалення освітньої програми, визначення рівня задоволеності методами і формами викладання та оцінювання, доцільності вибіркових дисциплін, щодо вивчення оптимального рівня навчального навантаження, щодо виявлення проблем зі створення сприятливого освітнього середовища.

Здобувачі можуть подавати свої пропозиції щодо удосконалення ОП до студентської ради факультету з подальшим затвердженням студентським парламентом університету <http://www.ksau.kherson.ua/studsamovtyaduv.html> та на випускову кафедру.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Студентське самоврядування в ХДАЕУ – це студентський парламент

<http://www.ksau.kherson.ua/studsamovtyaduv.html>, це право та реальна здатність здобувачів вищої освіти університету самостійно та відповідально вирішувати питання студентського громадського життя, що належать до їхньої компетенції, у порядку, визначеному законодавством України та Положення про студентське самоврядування <http://www.ksau.kherson.ua/files/news/2023/202305/18/polozhen.pdf> Одними з основних завдань органів студентського самоврядування ХДАЕУ є сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності здобувачів вищої освіти, підвищення якості навчання, сприяння працевлаштуванню випускників. Орган студентського самоврядування ХДАЕУ здійснює обмін інформації із Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<http://www.ksau.kherson.ua/rmv.html>), а також приймає активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. Органи студентського самоврядування приймають участь в узагальненні, аналізі зауваження та пропозиції здобувачів ВО щодо організації навчального процесу, вносять пропозиції щодо поліпшення якості навчального процесу. Під час розробки та першого розгляду ОП «Професійна освіта (Економіка)» зауважень з боку органів студентського самоврядування не було, але до проекту ОП 2020 були надані пропозиції щодо збільшення дисциплін педагогічного напрямку (протокол № 3 від 17.02.2020 р.).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

З метою якісної підготовки фахівців у ХДАЕУ, запроваджено комплексне співробітництво із роботодавцями на постійній основі при укладанні договорів та меморандумів. Регулярне спілкування з роботодавцями: начальником відділу професійно-технічних навчальних закладів викладачем економіки ДНЗ «Херсонське вище професійне комерційне училище» Мажорою Н.М., заступником директора з навчальної роботи КЗ «Херсонський фаховий спортивний коледж» Херсонської обласної ради Черняк Н.Д., безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП шляхом засідання Ради роботодавців, дають можливість впроваджувати в освітній процес інноваційні технології та методи навчання засновані на практичному досвіді. Представник роботодавців, Черняк Н.Д., брала участь у розробці ОП. З метою визначення компетентностей, роботодавці долучаються до процесу оцінювання практичної підготовки здобувачів ВО і надають свої рекомендації щодо вдосконалення ОП, а також уточнюються тематики кваліфікаційних робіт для максимального наближення їх змісту до освітніх наукових та виробничих потреб.

Засідання Ради роботодавців відбувається двічі на рік, де обговорюються питання щодо оновлення ОП, прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства, а також мають можливість взяти участь в онлайн опитуванні щодо якості ОП і якості освітньої діяльності <http://www.ksau.kherson.ua/econom/4770-trobekonfak.html>

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій

працевлаштування випусників ОП

У ХДАЕУ Сектором забезпечення якості освіти створено онлайн-опитування випусників, згідно якого випусники можуть висловити власну точку зору щодо отриманих теоретичних знань, здобутих практичних навичок у процесі навчання, процедури вільного вибору дисциплін, всебічної підтримки з боку ЗВО та вдосконалення в цілому якості підготовки здобувачів (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSemF5vKDz32E_SxyxN-a7b8-tlkuLSZ7_P1wN0dnpAvaKl_hA/viewform). На сайті ЗВО створено Центр кар'єри, який дозволяє отримати корисну інформацію, щодо потенційного працевлаштування, а й дізнатися про можливість проходження практик на підприємствах, з якими співпрацює ХДАЕУ, отримати можливість пройти стажування за кордоном. У розділі «Пошук роботи» постійно оновлюється інформація про вакантні посади.

Перший випуск здобувачів другого (магістерського) рівня відбувся у грудні 2020 р. Збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випусників ОП здійснюватиметься деканатом економічного факультету та випусковою кафедрою. Один раз рік в університеті проводяться Дні випускника (<http://www.ksau.kherson.ua/news/4002-2019-06-01-2.html>), наявна офіційна сторінка у соціальній мережі Facebook, для живого та активного спілкування та моніторингу працевлаштування випусників.

Кожного року в університеті у першу суботу червня проводиться зустріч випусників, яка дозволяє поновлювати контакти забезпечуючи інформаційний обмін та прослідковувати їх професійне зростання.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Внутрішнє забезпечення якості освітнього процесу у ХДАЕУ відбувається відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ХДАЕУ (зі змінами). Документи про розробку, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм регламентований внутрішньою системою забезпечення якості освіти ХДАЕУ. В університеті дотримуються прийнятої Політики якості освітньої діяльності та системи управління Там було: <https://bit.ly/3EYontM>). До складу групи внутрішніх аудиторів входять керівники відділів (навчально-методичної, наукової роботи та міжнародної діяльності, кадрів та ін.). За результатами перевірки складається аналітичний звіт, в якому зазначається суть і виявлені невідповідності, причини їх виникнення, необхідні коригувальні дії. У ЗВО існує практика проведення різного формату опитувань (анкетувань) з метою виявлення рівня задоволеності здобувачів якістю ОП, а саме змістовним наповненням, ефективністю викладання освітніх компонент, забезпеченістю освітнього процесу навчально-методичними та сучасними матеріально-технічними ресурсами. Результати анкетування здобувачів затверджуються і оприлюднюються (<https://bit.ly/3EYontM>).

Одним із напрямів поліпшення є формування переліку вибіркових дисциплін, що дає можливість обирати, крім фахових дисциплін, і дисципліни інших спеціальностей, за уподобанням. Цьому сприяє обрана стратегія ЗВО, яка застосовується для ЗЯО (<https://bit.ly/3LFLSjA>), а також стосовно розроблення і перегляду ОП (<https://bit.ly/3PuhGUw>).

Останнім аудитом, який був проведений на економічному факультеті, було ідентифіковано такі недоліки реалізації ОП, як недостатня наповненість платформи Moodle, необхідність підвищення кількості публікацій, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.

Було активізовано наповнення платформи Moodle навчально-методичними матеріалами у процесі впровадження дистанційного навчання. Таким чином, відбувається реагування на недоліки, які були виявлені у період здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості. Сектором ЗЯО ХДАЕУ було проведено нараду-семинар з викладачами та гарантом щодо забезпечення якості освіти за ОП.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Для оцінювання підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) за ОП проводяться опитування (анкетування) роботодавців та інших стейкхолдерів. Зовнішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється шляхом зовнішнього рецензування якості ОП «Професійна освіта», зокрема це підтверджується наявністю рецензій від заступника директора Херсонського обласного центру зайнятості Португальської Н.В.; кандидата педагогічних наук, доцента кафедри української філології та журналістики факультету української й іноземної філології Херсонського державного університету Бондаренко Л.Г.; кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін Комунального вищого навчального закладу «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради Худенко О.М.; кандидата педагогічних наук, доцента, завідувача кафедри теорії та практики галузевого перекладу Херсонського національного технічного університету Радецької С.В.

Для забезпечення удосконалення ОП за результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, викладачі кафедри постійно проходять стажування в українських та іноземних університетах, де накопичений значний досвід підготовки фахівців за профільною спеціальністю з використанням нових технологій.

Проводяться анкетування, узагальнюються результати, визначається рівень ефективності застосування методів, форм і методик викладання освітніх компонент; рівень заохочення НПП та мотивації до науково-дослідної діяльності; дієвість процедури запобігання та прояву академічного плагіату, знання інформації щодо форм контролювання, порядку і критеріїв оцінювання у процесі вивчення навчальної дисципліни. У ХДАЕУ відбувається моніторинг рейтингу викладачів, кафедр, контролюється проходження підвищення кваліфікації (стажування) НПП. Результати оцінювання і рейтингування оприлюднюються відповідно до Положення про рейтингове оцінювання наукової та інноваційної діяльності науково-педагогічних працівників Херсонський державний аграрно-економічний університет <https://bit.ly/3R9RvDL> Для відчуття змістовності свого залучення до системи забезпечення якості, на факультетах постійно проводяться зустрічі з представниками керівництва, які

ознайомлюють з новими тенденціями та обговорюються нагальні питання якості і процедур її забезпечення та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти ХДАЕУ.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники академічної спільноти активно та змістовно залучені до процедур забезпечення якості, шляхом проведення опитування, участі у засіданнях кафедр, методичних і вчених рад. Систематично проводиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими вимогами щодо якості освіти та процедур її забезпечення. Науково-педагогічні, наукові працівники університету забезпечують викладання навчальних дисциплін за ОП, що акредитується, на достатньому науково-теоретичному і методичному рівні, здійснюють відповідну наукову діяльність; дотримуються норм педагогічної етики, моралі, поважають гідність осіб, які навчаються в ХДАЕУ; розвивають у здобувачів вищої освіти самостійність, ініціативу, креативність, педагогічні навички, відповідальність. Здобувачі ВО беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу за ОП; мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених ОП; залучені до дослідної роботи: здійснюють дослідження відповідно до обраної тематики кваліфікаційної роботи магістра, беруть участь у конференціях, виставках, конкурсах, представляють свої роботи для публікації. Участь академічної спільноти в опитуванні надає можливість отримати зворотний зв'язок та пропозиції щодо покращення системи внутрішнього забезпечення якості на інституційному рівні. До процедур внутрішнього забезпечення якості ОП залучені представники академічної спільноти з інших закладів освіти та суб'єктів господарювання, які є рецензентами ОП.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ХДАЕУ формується згідно з вимогами Європейських стандартів гарантії якості освіти (ESG). Підрозділи, що відповідають за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, діють в межах Положень, які забезпечують документальний супровід освітнього процесу, допомагають кафедрам у створенні необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, здійснюють контрольні заходи різного рівня (ректорського контролю, оновлення освітніх програм, атестація здобувачів ВО, координація діяльності ЗВО та роботодавців, формування матеріально-технічної, інформаційної та методичної бази). Тому система ВЗЯОД та викладання в ХДАЕУ передбачає:

- визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти, анонімне анкетування здобувачів; координацію яких здійснює Сектор якості вищої освіти університету;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП, забезпечення якості викладання здійснюють кафедри факультету (університету), Рада роботодавців, студентське самоврядування, методична комісія та науково-методична рада;
- забезпечення підвищення кваліфікації НПП здійснює ННЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва»;
- забезпечення публічності інформації забезпечує відділ технічних засобів навчання, інформаційного та програмного забезпечення та науково-методичний відділ;
- функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату забезпечує науково-технічний відділ за допомогою сервісу «Unichек».

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Для виконання вимог Законів України «Про доступ до публічної інформації» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>, Законом України «Про вищу освіту», «Про засади запобігання і протидії корупції» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> та з метою залучення всіх учасників освітнього процесу до процесу забезпечення якості надання освітніх послуг, відкритості і прозорості прийняття рішень ХДАЕУ визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які є доступними під час реалізації освітньої програми. Їх прозорість та доступність, а також обізнаність з ними учасників освітнього процесу за ОП забезпечується розміщенням документів на офіційному сайті ХДАЕУ. Документи, якими регулюються права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ХДАЕУ Статут ХДАЕУ <https://bit.ly/450HVGN>, прийнято конференцією трудового колективу, статут відсканований.pdf (ksau.kherson.ua) 2020 р. протокол №96 «Положення про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ. «Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ» МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ (ksau.kherson.ua) 2020 р. Колективний договір ХДАЕУ, схвалено Конференцією трудового колективу 11 січня 2021 року, протокол №91. <https://bit.ly/3EreC50>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://bit.ly/45vzYuf>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

[http://ksau.kherson.ua/files/_osv.progr/Maгiстр/ОП_015_Професійна%20освіта%20\(Економіка\)_Магiстр_2022.pdf](http://ksau.kherson.ua/files/_osv.progr/Maгiстр/ОП_015_Професійна%20освіта%20(Економіка)_Магiстр_2022.pdf)

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

1. Актуальність ОП визначається сучасними тенденціями на ринку праці; має міждисциплінарну специфіку, яка створює перспективну інтегровану конкурентоспроможність, формує загальні й професійні компетентності професіоналів економічного профілю і висококваліфікованих фахівців професійної освіти (Економіка); відповідає пріоритету розвитку професійної освіти, відповідно до завдань державної освітньої політики.
2. Основний фокус ОП «Професійна освіта (Економіка)» – формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі професійної освіти та управлінської діяльності, що співвідноситься з тенденціями гуманітаризації освіти в європейському просторі. Акцент одночасно здійснюється на педагогічні та економічні дисципліни, які забезпечують інтегровану практичну і теоретичну підготовку викладача професійної освіти у сфері економічної діяльності.
3. ОП націлена на актуальну спеціалізацію, у межах якої можлива подальша професійна і наукова кар'єра.
4. У межах дисциплін циклу загальнонаукової підготовки здобувачі ВО отримують сучасні знання із широкого спектру питань педагогічно-психологічного, що надає підготовці фундаментальну теоретичну і практичну базу в сфері сучасної економіки;
6. Спрямованість ОП на інтеграцію різних теоретико-методологічних знань, які дають можливість сформувати у здобувачів фундаментальні знання, та науково-дослідницьких компетенцій, які дозволяють їм здійснювати дослідження з актуальних проблем педагогіки та економіки.
7. Особливістю ОП є проведення наукових досліджень в галузі економіки і педагогіки із урахуванням сучасних надбань вітчизняної і зарубіжної науки. Вважаємо, що розроблена ОП базується на компетентнісному підході, містить визначені програмні результати навчання і узгоджена з вимогами Національної рамки кваліфікацій. Концептуальні засади освітнього процесу реалізовані в навчальному плані щодо переліку й змісту навчальних дисциплін, розподілу часу у кредитах ЄКТС, форм проведення навчальних занять і їх обсягу. Академічний потенціал науково-педагогічного персоналу забезпечує високу ефективність навчального процесу за ОП, що підтверджується науковим, освітнім і практичним досвідом викладачів, підвищенням кваліфікації, володінням англійською мовою на рівні B2, активністю у міжнародних (всеукраїнських) конференціях, форумах, проектах. Систематично долучаються до освітнього процесу роботодавці, в тому числі через Школу аграрного лідера. Слабкою стороною ОП є відсутність фахових дисциплін, викладання яких здійснюється іноземними мовами на систематичній основі; доцільно розширити перелік вибіркових дисциплін; недостатньо розвинута співпраця з приводу міжнародного стажування здобувачів і їх участі у внутрішній та зовнішній академічній мобільності.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП «Професійна освіта (Економіка)» для підготовки здобувачів вищої освіти на другого (магістерського) рівні зі спеціальності 015 Професійна освіта (Економіка) базуються на підвищенні якості наукового потенціалу викладачів, які на високому науково-теоретичному рівні забезпечують викладання дисциплін програми. Крім того, в майбутньому, керівництвом університету планується, для реалізації ОП, запрошувати професорів із різних вишів України для обміну досвідом і читання інноваційних курсів, здійснення академічного обміну освітніми програмами, стажування викладачів тощо. Розширення міжнародної співпраці ХДАЕУ з іншими закордонними закладами вищої освіти є одним із напрямів стратегії розвитку університету. Планується розробка і впровадження викладання навчальних дисциплін іноземними мовами. В оновлення профілю програми і змін ОП можуть бути прийняті пропозиції випускників, що завершили навчання за програмою у 2022 році, а також, роботодавців та іншої стейкхолдерів. Важливим напрямом вдосконалення є активізація включення до міжнародного освітнього та наукового простору.

Перспективи розвитку ОП пов'язані із розширенням і вдосконаленням дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти, що дозволить сформувати у здобувачів програми відповідні компетентності. Також, доречно, звернути увагу на розробку і впровадження в освітній процес нових методик навчання, які спрямовані на забезпечення стійкості професійної діяльності в умовах сучасних викликів; та розробка сучасних дистанційних курсів для дисциплін.

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Кирилов Юрій Євгенович

Дата: 12.09.2023 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Ділова іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>РП Ділова іноземна мова.pdf</i>	vqfp8nh4r4kJGVF7G W7VA4WWUJESdN Y//xr8Abc8dmU=	Лабораторія інформаційних технологій ауд. 89 (42,0 м2) 1. Модель і марка персональних комп'ютерів Intel Celeron-2.6, - кількість 14 шт. 2. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) Windows, Windows, MS Office, , 1С-7.7, Библ. сист. «Ирбис»
Методика педагогічних досліджень	навчальна дисципліна	<i>РП Методика педагогічних досліджень.pdf</i>	3wDL6pqNoRVg/Uf 25jwyM/itPjJpylnVP ZBafaN9UhI=	Кабінет № 102 (70,0 м2), багатофункціональний телевізор рідкокристалічний S65UYD2oD SMART Інструктивно-методичні матеріали Доступ до Інтернету, наявність каналів доступу
Економіка освітньої сфери	навчальна дисципліна	<i>РП-Економіка-освітньої-сфери.pdf</i>	TSpS89BjBYq/CwQ m/GR1Y3TF/HxdD8 Wjn9NrASpC3Ho=	Кабінет № 92 (84,0м2) Мультимедійний проектор, ноутбук, настінна дошка, проєкційний екран, інструктивно-методичні матеріали
Професійний розвиток викладача	навчальна дисципліна	<i>РП Професійний розвиток викладача.pdf</i>	MGQf3VPxqOXwCco e46gWaOTFOzZY37e 6ka+DaakOhJU=	Кабінет № 102 (70,0 м2), багатофункціональний телевізор рідкокристалічний S65UYD2oD SMART Інструктивно-методичні матеріали Доступ до Інтернету, наявність каналів доступу.
Управління навчальними закладами освіти	навчальна дисципліна	<i>РП-Управління-навчальними-закладами освіти.pdf</i>	Iz5PICTgeUBIXp6B W6gDVRmTQkzIFJ5 ocpbPCSaYe1Q=	Кабінет № 92 (84,0м2) Мультимедійний проектор, ноутбук, настінна дошка, проєкційний екран, інструктивно-методичні матеріали
Державна освітня політика	навчальна дисципліна	<i>РП Державна освітня політика.pdf</i>	onsQqMzVBlc7rl+uB bjix+4uaY2YAHffWv dHWakyK9Q=	ауд.№88 (42,0м2) 1. Модель і марка персональних комп'ютерів Intel Celeron-2.8, кількість 12 шт. 2. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) Windows, MS Office, 1С-7.7, Библ. сист. «Ирбис», Digital 3.Флінчарт – 1 Інтерактивна панель EdPro Education Kit -1
Теорія і методика викладання економічних дисциплін	навчальна дисципліна	<i>РП Теорія і методика викладання економічних дисциплін.pdf</i>	L6e7ogoRJNdMaJsB qGwUo4JH6IW/wBz nSxDVWlzRacc=	Кабінет .№88 (42,0м2) 1. Модель і марка персональних комп'ютерів Intel Celeron-2.8, кількість 12 шт. 2. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) Windows, MS Office, 1С-7.7, Библ. сист. «Ирбис», Digital 3.Флінчарт – 1 Інтерактивна панель EdPro Education Kit -1

Педагогічні технології у професійній сфері	навчальна дисципліна	<i>РП Педагогічні технології у професійній сфері.pdf</i>	GJrjgteNKxXVFSigDRIDXGXWjewldv3fs7z4dCoo2Lo=	Кабінет № 92 (84,0 м2) Мультимедійний проектор, ноутбук, настінна дошка, проєкційний екран, інструктивно-методичні матеріали
Комплексна практика з професійної освіти	практика	<i>Програма Комплексної практики з професійної освіти.pdf</i>	ve6gIXfyIdNsuojrRbTM8AM4GlxJgn8t805VKqvPqQI=	
Виробнича переддипломна практика	практика	<i>Програма Виробничої (переддипломної практики).pdf</i>	V4ogDln5R8xdXBLhcUIIRp2EgY4wbw7si04FoJzcioE=	

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
412162	Скібіна Тетяна Ігорівна	доцент, Основне місце роботи	Економічний	Диплом бакалавра, Сумський державний університет, рік закінчення: 2007, спеціальність: 0501 Економіка і підприємств о, Диплом магістра, Сумський державний університет, рік закінчення: 2010, спеціальність: 050107 Економіка підприємства, Диплом кандидата наук ДК 043940, виданий 11.10.2017, Аттестат доцента АД 007567, виданий 15.04.2021	7	Управління навчальними закладами освіти	Згідно з Ліцензійними умовами відповідає пунктам: 1,2,5,10,12,13,14 1. Kurbatova T., Lysenko D., Trypolska G., Prokopenko O., Järvis M., Skibina T. (2021). Solar energy for green university: estimation of economic, environmental and image benefits. International Journal of Innovation and Sustainable Development (in press) (Scopus, Web of Science). 2. Skibina T., Kurbatova T., Sotnyk I., Telizhenko O., Sotnyk M., Hyrchenko Y. Estimation of Management Effectiveness of Electricity Supply Enterprises in Emerging Economies. TEM Journal. – 2021. – № 10 (1). – 238-248. https://doi:10.18421/TEM101-30 . (Scopus). 3. Skibina T., Kurbatova T. Methodical approach to evaluate management efficiency of energy supply companies. IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems, Kremenchuk, September 23 – 25, 2019.

<https://doi.org/10.1109/MEES.2019.8896636> (Scopus, Web of Science)

4. Kurbatova T., Sidortsov R., Sotnyk I., Telizhenko O., Skibina T., Hunek R. Gain without pain: an international case for a tradable green certificates system to foster renewable energy development in Ukraine. Problems and Perspectives in Management. – 2019. – № 17 (3). – P. 464–476.
[https://doi.org/10.21511/ppm.17\(3\).2019.37](https://doi.org/10.21511/ppm.17(3).2019.37) (Scopus).

5. Kurbatova T., Skibina T. Renewable energy policy in Ukraine's household sector: measures, outcomes and challenges. IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems, Kremenchuk, September 23 – 25, 2019.
<https://doi.org/10.1109/MEES.2019.8896399> (Scopus, Web of Science).

6. Скібіна Т. І. Аналіз стану та шляхів підвищення енергоефективності та енергозбереження систем тепlopостачання України / Т. І. Скібіна, А. В. Євдокимов // Економічний простір. – 2014. – № 87. – С. 217–225 [Випуск входить до міжнародних наукометричних баз: Index Copernicus Journals Master List].

7. Скібіна Т. І. Організаційно-економічний механізм стимулювання розвитку когенераційного виробництва енергії в Україні / Т. І. Скібіна // Економіка і держава – 2015. – № 2. – С. 136–140. [Випуск входить до міжнародних наукометричних баз : Index Copernicus Journals Master List, Scientific Indexing Services].

8. Скібіна Т. І. Практичні аспекти оцінювання ефективності управління підприємством комплексу

						<p>комунальних послуг / Т. І. Скібіна, Г. Г. Савіна // Інвестиції : практика та досвід. – 2016. – № 24. – С. 37–41. [Випуск входить до міжнародних наукометричних баз : Index Copernicus Journals Master List].</p> <p>9. Скібіна Т. І. Фактори зовнішнього та внутрішнього впливу на ефективність управління підприємством комплексу комунальних послуг [Електронний ресурс] / Т. І. Скібіна, Г. Г. Савіна // Ефективна економіка. – 2016. – № 12. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua. [Випуск входить до міжнародних наукометричних баз : Index Copernicus Journals Master List].</p>	
291469	Варнавська Інна В`ячеславівна	доцент, Основне місце роботи	Економічний	<p>Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література, Диплом магістра, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література, Диплом кандидата наук ДК 034208, виданий 11.05.2006, Атестат доцента 12ДЦ 034141, виданий 25.01.2013</p>	15	Педагогічні технології у професійній сфері	<p>Відповідає п.38 Ліцензійних умов за пунктами: 1,2,3,4,12,14,15,19,20</p> <p>1. Варнавська І.В. Культурна компетентність як фактор успішної професійної діяльності // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 1 (339), Ч. І, 2021. С.31-42.</p> <p>2. Варнавська І.В. Аспекти застосування інноваційних методів навчання при викладанні економічних дисциплін // Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 5. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С.104-112.</p> <p>3. Варнавська І.В., Черемісін О.В. Створення соціально-професійного середовища для формування культурної компетентності // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 94. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С.66-74.</p> <p>4. Варнавська І., Черемісін О. Структурна характеристика культурної компетентності //</p>

Науковий вісник
Ужгородського
університету. Серія:
«Педагогіка.
Соціальна робота».
2021. Випуск 1 (48).
С.64-69

5. Варнавська І.В.
Сучасні погляди на
проблеми моральності
як важливого аспекту
формування
особистості молоді
України // Актуальні
проблеми філософії та
соціології. Наукове
фахове видання.
Випуск 28.
Видавничий дім
«Гельветика», 2021.
С.40-46.

6. Варнавська І.В.
Навчальні екскурсії на
підприємство як засіб
первинної
професійної
професіоналізації
особистості // Габітус.
Науковий журнал.
Випуск 23.
Видавничий дім
«Гельветика», 2021.
С.31-37.

7. Варнавська І.В.
Особливості мотивації
студентів заочної
форми навчання //
Практична філософія.
2019. №4 (74). С.53-
58.

8. Варнавська І.В.
Соціокультурні засади
в управлінні трудовою
поведінкою персоналу
на підприємствах //
Virtus: Scientific
Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba –
April # 43, 2020. –
P.227-230.

9. Варнавська І.В.
Бренд як факт
конкурентоспроможн
ості // Virtus:
Scientific Journal /
Editor-in-Chief M.A.
Zhurba – June # 45,
2020. – P.257-262.

10. Варнавська І.В.
Комунікативні
здібності в контексті
професійного вибору
старшокласників //
Virtus: Scientific
Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba –
March # 42, 2020. –
P.24-27.

11. Варнавська І.В.
Морально-
психологічна
готовність фахівців з
обліку й
оподаткування до
професійної
діяльності // Virtus:
Scientific Journal /
Editor-in-Chief M.A.
Zhurba – April # 33,
2019. – P.71-73.

12. Варнавська І.

Специфіка
опрацювання текстів
наукового стилю
економічного
спрямування. Витоки
педагогічної
майстерності: журнал
/ Полтав. нац. пед. ун-
т імені В. Г.
Короленка. Полтава,
2021. Випуск 27.
(Серія «Педагогічні
науки»). С.45-50.
13. Варнавська І.В.
Використання
інтерактивних
освітніх технологій як
аспект підвищення
професійної
компетентності
студентів.
Перспективи та
інновації науки (Серія
«Педагогіка», Серія
«Психологія», Серія
«Медицина»)» 2022.
№ 2(7) 2022. С. 187-
200.
14. Варнавська І.В.
Методичні аспекти
впровадження
інтерактивних
технологій на
заняттях з економіки
у закладах
професійної освіти.
Наукові перспективи
(Серія «Державне
управління», Серія
«Право», Серія
«Економіка», Серія
«Медицина», Серія
«Педагогіка», Серія
«Психологія»):
журнал. 2022. №
2(20) 2022. С.437-450.
15. Варнавська І.В.
Етапи формування
професійної
компетентності
майбутніх фахівців
аграрно-економічного
напрямку // Topical
issues of modern
science, society and
education. Proceedings
of the 8th International
scientific and practical
conference. SPC "Sci-
conf.com.ua". Kharkiv,
Ukraine. 2022. Pp. 444-
451.
16. Варнавська, І.В.
(2022). Інноваційне
освітнє середовище як
чинник розвитку
професійної
компетентності. The
First Special
Humanitarian Issue of
Ukrainian Scientists.
European Scientific e-
Journal, 2 (17), 80-93.
Ostrava: Tuculart
Edition.
17. Варнавська І.В.
Особливості
використання
інтерактивних методів
навчання у процесі
вивчення

економічних дисциплін.
Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип. 11. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С.67-76.

18. Варнавська І.В. Методичні аспекти впровадження інтерактивних технологій на заняттях з економіки у закладах професійної освіти. Наукові перспективи (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»): журнал. 2022. № 2(20) 2022. С.437-450.

19. Варнавська І. Аспекти формування педагогічної свідомості викладачів вищої школи. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». Випуск 1 (50). 2022. С.40-44.

20. Варнавська І.В. Основні фактори формування успішного іміджу викладача. Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка». 2023. №7 (25). С.60-70.

21. Варнавська І.В. Структурні компоненти сформованості фахової термінологічної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей. Наука і техніка сьогодні. Серія «Педагогіка». 2023. №3 (17). С.294-303.

22. Varnavska, I Social environment as a factor of personality. EDUWEB-REVISTA DE TECNOLOGIA DE INFORMACION Y COMUNICACION EN EDUCACION Том 17. Випуск 1. С.219-229. (Scopus, Web of Science).

23. Варнавська І.В. Формування особистісної та професійної самооцінки фахівців економічної сфери. Таврійський науковий вісник. Серія:

						<p>Економіка. Випуск 15, 2023. С.9-16.</p> <p>24. Varnavskaya Inna. THE RELEVANCE OF INVOLVING INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE MODERN EDUCATIONAL PROCESS «Education in the 21st Century» International Scientific-Methodical Review. Yerevan. № 2(8), 2022. 100-108.</p> <p>25. Варнавська, І.В. Кейс-метод у формуванні комунікативної компетентності студентів технологічного напрямку (спеціальність 181 Харчові технології) на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки / Херсонський державний аграрно-економічний університет. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 2. С157-163.</p>	
116056	Бокшань Галина Іванівна	Доцент, Основне місце роботи	Економічний	<p>Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література та англійська мова і література, Диплом магістра, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Англійська мова і література, Диплом кандидата наук ДК 046665, виданий 20.03.2018,</p>	21	Ділова іноземна мова	<p>Згідно з Ліцензійними умовами відповідає пунктам: 1, 3, 4, 5, 8, 14, 15</p> <p>1. Blynova O., Popovych I., Bokshan H., Tsilmak O., Zavatska N. Social and Psychological Factors of Migration Readiness of Ukrainian Students. <i>Espacios</i>. Vol. 40 (Number 36). 2019. P. 4–14. http://www.revistaespacios.com/a19v40n36/a19v40n36p04.pdf (SCOPUS)</p> <p>2. Halian I., Halian O., Gusak L., Bokshan H., Popovych I. Communicative competence in training future language and literature teachers. <i>Amazonia Investigas</i>. Volume 9. May, 2020. P. 530–541 (Web of Science)</p> <p>3. Бокшань Г. Синонімія в терміносистемі наукових текстів економічного спрямування. Південний архів. Філологічні науки : збірник наукових праць. Випуск 86. Херсон : ХДУ. 2021. С. 54–57.</p>

				Атестат доцента АД 004456, виданий 26.02.2020			<p>4. Бокшань Г. Англомовна лексика, пов'язана з пандемією COVID-19, в інтернет- новинах про стан індустрії гостинності. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство) : зб. наук. праць. Дрогобич, 2021. № 16. С. 7–12.</p> <p>5. Бокшань Г. Емотивна лексика в інтернет-ЗМІ, що висвітлюють стан індустрії гостинності. Закарпатські філологічні студії. 2022. Вип. 21. Т 1. 2022. С. 113-116.</p> <p>Відомості про підвищення кваліфікації 1. Захист кандидатської дисертації, Київський університет ім. Бориса Грінченка, 18 жовтня 2017 року, «Неоміфологізм у художній прозі Галини Пагутяк» (900 год.). 2. «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» (Національний університет біоресурсів і природокористування України, 20 березня – 5 квітня 2019 року), свідоцтво СС 00493706/009264-19 від 05.04.2019 р. (108 год.). 3. III Міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних та науково-педагогічних працівників «Нобелівський Курс: Нові Знання, Ідеї, Досвід, Цінності, Компетентності» (3 грудня 2021 – 20 січня 2022 року), сертифікат №5574 від 20 січня 2022 року (180 год.).</p>
367264	Чепок Роман Володимиро вич	в.о. завідувача кафедри, доцент, Основне місце роботи	Економічний	Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2001,	22	Державна освітя політика	Згідно з Ліцензійними умовами відповідає пунктам: 2,10,12,13,14,16,17,18 1.Development a novel hydro-vibration technology for the

спеціальність:
010103
Педагогіка і
методика
середньої
освіти. Трудове
навчання
(технічна і
обслуговуюча
праця).
Спеціалізація:
технічне
креслення,
прикладна та
технічна
творчість,
Диплом
магістра,
Одеський
національний
університет
імені І.І.
Мечникова, рік
закінчення:
2012,
спеціальність:
060101
Правознавство,
Диплом
магістра,
Херсонський
державний
педагогічний
університет,
рік закінчення:
2002,
спеціальність:
010103
Педагогіка і
методика
середньої
освіти. Трудове
навчання,
Диплом
кандидата наук
ДК 055410,
виданий
18.11.2009,
Атестат
доцента 12/ДЦ
043521,
виданий
30.06.2015

formation of hats from fabrics. International Journal of Clothing Science and Technology, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print.
<https://doi.org/10.1108/IJCST-09-2021-0127>
<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/IJCST-09-2021-0127/full/html>
2. Чепок Р.В.
Інформаційно-комунікативна модель навчальної ситуації в процесі визначення графічного поняття. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 9(27) 2023. (категорія Б) с. 457-470
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=l-mayBoAAAAJ&citation_for_view=l-mayBoAAAAJ:ULOm3_A8WtAChhttp://perspectives.pp.ua/index.php/pis/authors
3. Чепок Р.В.
Теоретичні основи реалізації міжпредметних зв'язків у навчанні фахових освітніх компонент в закладах професійної освіти. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 10(28) 2023. (категорія Б) с.484-493
<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/5176>
4. Чепок Р.В.
Методика професійної освіти як наукова галузь педагогічних знань та історія її розвитку // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 5(5) 2021. (категорія Б) с.644-655
<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/781>
5. Чепок Р.В.
Методика використання комп'ютерних технологій в процесі виконання розрахунково-графічних робіт

одноступінчастих редукторів // Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки. 2023. № 2 (категорія Б) с.140-148 <http://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/tech>

6. Чепок Р.В., Носова І.О., Чепок В.І. Визначення повноти відкачування меду // Scientific researches and their practical application. Modern state and ways of development . – 2015. – Вип. 12.

8. Модернізація конструкції ручної медогонки // Наукові праці. (Бюлетень ВАК України, №5, 2010). – 2015. – Вип. 46. – С. 319-323.

7. Чепок Р. В. Професійна освіта як наукова галузь європейського простору та історія її становлення // Międzynarodowe webinarium naukowo–praktyczne "Rozwój zawodowy i integracja uczestników procesu edukacyjnego z europejską przestrzenią edukacyjną" Liczba godzin doskonalenia zawodowego: 6 godzin (0,2 punktów ECTS) Łomża-Cherson, 18.04.2023 https://mans.edu.pl/fc/p/iOEUFz9BjEkLTg1Y1BSeoN_YAVTHwIIogIaTAIABCRvRQMEoJBVaHICPXNtSBk6PjIyBV4RBDYnD1cYTk8cOjYCEg/2/public/wydawnictwa/zbior_prac_naukowych_18042023.pdf

8. Чепок Р.В., Носова І.О., Чепок В.І. Визначення повноти відкачування меду // Scientific researches and their practical application. Modern state and ways of development . – 2015. – Вип. 12. <https://www.sworld.com.ua/konfer41/111.pdf>

9. Патент на корисну модель №97906 Різцетримач. від 10.04.2015 <https://base.uipv.org/researchINV/search.php?action=viewdetails&IdClaim=211104>

10. Чепок Р.В. Розвиток творчих здібностей, як першочергова психолого-педагогічна мета в роботі викладача закладу професійної

							освіти // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2021. № 7 (111) (категорія Б) https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=1326
367264	Чепок Роман Володимирович	в.о. завідувача кафедри, доцент, Основне місце роботи	Економічний	<p>Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання (технічна і обслуговуюча праця). Спеціалізація: технічне креслення, прикладна та технічна творчість, Диплом магістра, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, рік закінчення: 2012, спеціальність: 060101 Правознавство, Диплом магістра, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2002, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання, Диплом кандидата наук ДК 055410, виданий 18.11.2009, Аттестат доцента 12/ДЦ 043521, виданий 30.06.2015</p>	22	Економіка освітньої сфери	<p>Згідно з Ліцензійними умовами відповідає пунктам: 2,10,12,13,14,16,17,18</p> <p>1. Development a novel hydro-vibration technology for the formation of hats from fabrics. International Journal of Clothing Science and Technology, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. https://doi.org/10.1108/IJCST-09-2021-0127 https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/IJCST-09-2021-0127/full/html</p> <p>2. Чепок Р.В. Інформаційно-комунікативна модель навчальної ситуації в процесі визначення графічного поняття. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 9(27) 2023. (категорія Б) с. 457-470 https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=l-mayBoAAAAJ&citation_for_view=l-mayBoAAAAJ:ULOm3_A8WrAChttp://perspectives.pp.ua/index.php/pis/authors</p> <p>3. Чепок Р.В. Теоретичні основи реалізації міжпредметних зв'язків у навчанні фахових освітніх компонент в закладах професійної освіти. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 10(28) 2023. (категорія Б) с.484-493 http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/5176</p> <p>4. Чепок Р.В. Методика професійної освіти як наукова галузь педагогічних знань та історія її розвитку // Журнал «Перспективи та інновації науки»</p>

(Серія «Педагогіка»,
Серія «Психологія»,
Серія «Медицина»)
№ 5(5) 2021.
(категорія Б) с.644-655
<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/781>

5. Чепок Р.В.
Методика
використання
комп'ютерних
технологій в процесі
виконання
розрахунково-
графічних робіт
одноступінчастих
редукторів //
Таврійський науковий
вісник. Серія: Технічні
науки. 2023. № 2
(категорія Б) с.140-148
<http://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/tech>

6. Чепок Р.В., Носова
І.О., Чепок В.І.
Визначення повноти
відкачування меду //
Scientific researches
and their practical
application. Modern
state and ways of
development . – 2015. –
Вип. 12.

8. Модернізація
конструкції ручної
медогонки // Наукові
праці. (Бюлетень ВАК
України, №5, 2010). –
2015. – Вип. 46. – С.
319-323.

7. Чепок Р. В.
Професійна освіта як
наукова галузь
європейського
простору та історія її
становлення //
Międzynarodowe
webinarium naukowo-
praktyczne "Rozwój
zawodowy i integracja
uczestników procesu
edukacyjnego z
europejską przestrzenią
edukacyjną" Liczba
godzin doskonalenia
zawodowego: 6 godzin
(0,2 punktów ECTS)
Łomża-Cherson,
18.04.2023
https://mans.edu.pl/fc/p/iOEUfFzs9BjEkLTg1Y1BSeoN_YAVTHwIIOgIaTAIABCRvRQMEOjVBaHICPXNtSBk6PjIyBV4RBDYnD1cYTk8cOjYCEg/2/public/wydawnictwa/zbior_prac_naukowych_18042023.pdf

8. Чепок Р.В., Носова
І.О., Чепок В.І.
Визначення повноти
відкачування меду //
Scientific researches
and their practical
application. Modern
state and ways of
development . – 2015. –
Вип. 12.
<https://www.sworld.com.ua/konfer41/111.pdf>

						<p>9. Патент на корисну модель №97906 Різцетримач. від 10.04.2015 https://base.uipv.org/searchINV/search.php?action=viewdetails&IdClaim=211104 10. Чепок Р.В. Розвиток творчих здібностей, як першочергова психолого-педагогічна мета в роботі викладача закладу професійної освіти // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2021. № 7 (11) (категорія Б) https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=1326</p>	
372605	Черненко Наталія Іванівна	старший викладач, Основне місце роботи	Економічний	<p>Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний інститут ім. Н.К. Крупської, рік закінчення: 1994, спеціальність: Педагогіка та методика початкового навчання, Диплом магістра, Херсонський державний аграрно-економічний університет, рік закінчення: 2023, спеціальність: 015 Професійна освіта, Диплом кандидата наук ДК 038769, виданий 29.09.2016</p>	14	Професійний розвиток викладача	<p>Згідно з Ліцензійними умовами відповідає пунктам: 1, 4, 14, 20</p> <p>1. Черненко, Н. І., Формування професійно важливих якостей як базовий складник підготовки майбутніх фахівців економічної галузі: Освітологічний дискурс, № 1 (32), 2021, (Категорія Б) DOI: https://doi.org/10.28925/2312-5829.2021.1.4 http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/5884</p> <p>2. Черненко Н.І. Педагогічні умови використання андрагогічних принципів професійній підготовці викладачів економічних дисциплін. Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. Серія: Педагогічні науки науки (https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-98-108) Посилання на репозитарій університету: http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/7353</p> <p>3. Черненко Н.І. Економічний та демографічний вплив трудової міграції на потенціал країни., (Категорія Б) Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка, (10), 109-116. https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.10.15 Посилання на репозитарій</p>

університету:
[http://dspace.ksau.kher
son.ua/handle/1234567
89/7890](http://dspace.ksau.kher
son.ua/handle/1234567
89/7890)

4. Черненко Н. І.,
Управління
конфліктами у
комунікативному
просторі. Таврійський
науковий вісник.
Серія: Публічне
управління та
адміністрування.
Херсон : Видавничий
дім «Гельветика»,
2022. Вип. 4

5. Черненко, Н.
(2022). Штучний
інтелект в управлінні
персоналом.
Таврійський науковий
вісник. Серія:
Економіка, (12), 76-83.
[https://doi.org/10.3285
1/2708-
0366/2022.12.11](https://doi.org/10.3285
1/2708-
0366/2022.12.11)

6. Черненко, Н.
(2022). Теорія ігор в
управлінні
персоналом.
Таврійський науковий
вісник. Серія:
Економіка, (14), 58-66.
[https://doi.org/10.3285
1/2708-
0366/2022.14.8](https://doi.org/10.3285
1/2708-
0366/2022.14.8)
[http://tnv-
econom.ksauniv.ks.ua/i
ndex.php/journal/articl
e/view/309](http://tnv-
econom.ksauniv.ks.ua/i
ndex.php/journal/articl
e/view/309) (14)

7. Черненко, Н.
(2023). Міграційні
процеси в умовах
війни: шляхи
розв'язання проблем.
Таврійський науковий
вісник. Серія:
Економіка, (16), 229-
235.
[https://doi.org/10.3278
2/2708-0366/2023](https://doi.org/10.3278
2/2708-0366/2023)

Відомості про
підвищення
кваліфікації
1. Підвищення
кваліфікації в
Академії цифрового
розвитку за
програмою «Додатки
Google в освітній
діяльності» (60 годин)
у період з 01 по 31
жовтня 2019 року,
сертифікат ВЦ-С-4585

2. Підвищення
кваліфікації в
Карпатською
університету
Августина Волошина
(180 годин) у період
26.03.2021 по
29.04.2021 р.
психологічної
спрямованості,
свідоцтво СПК №
062-04/2021.

3. Підвищення
кваліфікації в
Науково-методичному
центрі компанії
«Наукові «Наукові

						<p>публікації – Publ. Science» № AA 1445/12.02.2021</p> <p>4. Підвищення кваліфікації в Академії цифрового розвитку за програмою «Цифрові інструменти Google для державних службовців», сертифікат № ALLBC-30903 від 25 березня 2021 р.</p> <p>5. Підвищення кваліфікації в Академії цифрового розвитку за програмою «Цифрові інструменти GOOGLE для закладів вищої, фахової передвищої освіти» (04-18 жовтня 2021) (30 годин)</p>	
372605	Черненко Наталія Іванівна	старший викладач, Основне місце роботи	Економічний	<p>Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний інститут ім. Н.К. Крупської, рік закінчення: 1994, спеціальність: Педагогіка та методика початкового навчання, Диплом магістра, Херсонський державний аграрно-економічний університет, рік закінчення: 2023, спеціальність: 015 Професійна освіта, Диплом кандидата наук ДК 038769, виданий 29.09.2016</p>	14	<p>Методика педагогічних досліджень</p>	<p>Згідно з Ліцензійними умовами відповідає пунктам: 1, 4, 14, 20</p> <p>1. Черненко, Н. І., Формування професійно важливих якостей як базовий складник підготовки майбутніх фахівців економічної галузі: Освітологічний дискурс, № 1 (32), 2021, (Категорія Б) DOI: https://doi.org/10.28925/2312-5829.2021.1.4 http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/5884</p> <p>2. Черненко Н.І. Педагогічні умови використання андрагогічних принципів професійній підготовці викладачів економічних дисциплін. Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. Серія: Педагогічні науки науки (https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-98-108) Посилання на репозитарій університету: http://dspace.ksau.kher son.ua/handle/123456789/7353</p> <p>3. Черненко Н.І. Економічний та демографічний вплив трудової міграції на потенціал країни., (Категорія Б) Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка, (10), 109-116. https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.10.15 Посилання на репозитарій</p>

університету:
[http://dspace.ksau.kher
son.ua/handle/1234567
89/7890](http://dspace.ksau.kher
son.ua/handle/1234567
89/7890)

4. Черненко Н. І.,
Управління
конфліктами у
комунікативному
просторі. Таврійський
науковий вісник.
Серія: Публічне
управління та
адміністрування.
Херсон : Видавничий
дім «Гельветика»,
2022. Вип. 4

5. Черненко, Н.
(2022). Штучний
інтелект в управлінні
персоналом.
Таврійський науковий
вісник. Серія:
Економіка, (12), 76-83.
[https://doi.org/10.3285
1/2708-
0366/2022.12.11](https://doi.org/10.3285
1/2708-
0366/2022.12.11)

6. Черненко, Н.
(2022). Теорія ігор в
управлінні
персоналом.
Таврійський науковий
вісник. Серія:
Економіка, (14), 58-66.
[https://doi.org/10.3285
1/2708-
0366/2022.14.8](https://doi.org/10.3285
1/2708-
0366/2022.14.8)
[http://tnv-
econom.ksauniv.ks.ua/i
ndex.php/journal/articl
e/view/309](http://tnv-
econom.ksauniv.ks.ua/i
ndex.php/journal/articl
e/view/309) (14)

7. Черненко, Н.
(2023). Міграційні
процеси в умовах
війни: шляхи
розв'язання проблем.
Таврійський науковий
вісник. Серія:
Економіка, (16), 229-
235.
[https://doi.org/10.3278
2/2708-0366/2023](https://doi.org/10.3278
2/2708-0366/2023)

Відомості про
підвищення
кваліфікації
1. Підвищення
кваліфікації в
Академії цифрового
розвитку за
програмою «Додатки
Google в освітній
діяльності» (60 годин)
у період з 01 по 31
жовтня 2019 року,
сертифікат ВЦ-С-4585

2. Підвищення
кваліфікації в
Карпатською
університету
Августина Волошина
(180 годин) у період
26.03.2021 по
29.04.2021 р.
психологічної
спрямованості,
свідоцтво СПК №
062-04/2021.

3. Підвищення
кваліфікації в
Науково-методичному
центрі компанії
«Наукові «Наукові

							<p>публікації – Publ. Science» № AA 1445/12.02.2021</p> <p>4.Підвищення кваліфікації в Академії цифрового розвитку за програмою «Цифрові інструменти Google для державних службовців», сертифікат № ALLBC-30903 від 25 березня 2021 р.</p> <p>5.Підвищення кваліфікації в Академії цифрового розвитку за програмою «Цифрові інструменти GOOGLE для закладів вищої, фахової передвищої освіти» (04-18 жовтня 2021) (30 годин)</p>
448474	Пантелеймоненко Андрій Олексійович	професор, Основне місце роботи	Економічний	<p>Диплом спеціаліста, Полтавський державний педагогічний інститут ім. В. Г. Короленка, рік закінчення: 1986, спеціальність: Історія,</p> <p>Диплом спеціаліста, МПК Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі", рік закінчення: 2010, спеціальність: Фінанси,</p> <p>Диплом доктора наук ДД 007706, виданий 14.10.2009,</p> <p>Диплом кандидата наук КН 008562, виданий 11.01.1995, Атестат доцента 02ДЦ 011645, виданий 16.02.2006, Атестат професора 12ПР 008174, виданий 26.10.2012</p>	33	Теорія і методика викладання економічних дисциплін	<p>Згідно з Ліцензійними умовами відповідає пунктам: 1,7,8,11,12,19,20</p> <p>1. Honcharenko V., Panteleimonenko A., Pozhar A., Stetsenko V. Cooperatives in IT sector: theoretical and practical aspects. Periodicals of Engineering and Natural Sciences. Vol. 7. No. 2. August 2019. P. 597-607; DOI:10.21533/pen.v7i2.570 (Scopus)</p> <p>2. Honcharenko V., Panteleimonenko A., Pozhar, A., Sobchak, H., Klymenko V. Socially Oriented Model of Providing Medical and Dental Services in The Industry 4.0. Estudios de Economía Aplicada. Vol. 38, No 3 (1). 2020. P. 1-10; DOI:10.25115/eea.v38i4.3987 (Scopus)</p> <p>3. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В. Кооперативи у сфері рекреаційних послуг: досвід США. Центральнoукраїнський науковий вісник. Економічні науки. Випуск 3(36). 2019. С. 154-163; DOI: https://doi.org/10.32515/2663-1636.2019.3(36).36-44</p> <p>4. Гончаренко В.В., Пантелеймоненко А.О., Пожар А.А., Гончаренко Д.В. Кооперативи у сфері ІТ: існуючий досвід та можливі моделі. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі.</p>

Серія «Економічні науки». 2019. № 3(94). С. 108-117; DOI: <http://doi.org/10.37734/2409-6873-2019-3-11>.

5. Гончаренко В. В., Бабенко В. О., Пантелеймоненко А. О., Пожар А. А. Інноваційний розвиток відновлювальної енергетики Китаю. Економічний простір: Збірник наукових праць. № 152. Дніпро: ПДАБА, 2019. С. 5-16; URL: https://www.researchgate.net/profile/Vladyslav-Honcharenko/publication/341212561_CHINA_INNOVATIVE_DEVELOPMENT_OF_RENEWABLE_ENERGY_VV_Goncareno_VO_Babenco_AO_Pantelejmonenko_AA_Pozar_INNOVACIJNIJ_ROZVITOK_VIDNOVLUVALNOI_ENERGETIKI_KITAU_-_Ekomicnij_prostir_Zbirnik_naukovih_prac_/links/5ecff7eb299bf1c67d26cbb1/CHINA-INNOVATIVE-DEVELOPMENT-OF-RENEWABLE-ENERGY-VV-Goncareno-VO-Babenco-AO-Pantelejmonenko-AA-Pozar-INNOVACIJNIJ-ROZVITOK-VIDNOVLUVALNOI-ENERGETIKI-KITAU-Ekomicnij-prostir-Zbirnik-naukovih-prac.pdf?_sg%5Bo%5D=started_experiment_milestone&origin=journalDetail

ISSN 2224-6282; ISSN 2224-6290.

5. Гончаренко В. В., Пантелеймоненко А. О., Пожар А. А. Китай у глобальному індексі інновацій. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2019. Вип. III-IV (75-76). Економічні науки. С. 77-85; URL: https://www.researchgate.net/publication/344256418_CHINA_IN_THE_GLOBAL_INNOVATION_INDEX_Kitaj_u_globalnomu_Indeksi_innovacij_V_V_Goncareno_A_O_Pantelejmonenko_A_A_Pozar_-_Visnik_Cerniveckogo_torgoveln_ekonomichnogo_institut

						<p>ц_ - _Cernivci_CTEI_KNTE U_201 6. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В. Рижик І.О. Кооперативи в сфері шкільної освіти як складник соціальної економіки. Держава та регіони. Науково-виробничий журнал «Серія: Економіка та підприємництво». 2020. Випуск 2 (113). С. 147-155; DOI: https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-2-257</p> <p>7. Гончаренко В.В., Пантелеймоненко А.О. Дискусійні аспекти використання терміна «соціальна економіка» в сучасній українській економічній науці. Історія народного господарства та економічної думки України. Збірник наукових праць Інституту економіки та прогнозування НАН України. 2020. № 53. с.83-102. URL: https://doi.org/10.15407/ingedu2020.53.083</p> <p>8. Пантелеймоненко А. О., Гончаренко В. В. Кооперативне кредитування: перспективи застосування підходів Ф.В. Райффайзена в аграрному секторі України. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2021. Вип. 6(39). С. 56-67 (0,4 д.а.); DOI:10.32515/2663-1636.2021.6(39).106-114</p> <p>9. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В., Довгаль О.А. Про участь в сільськогосподарських кооперативах: стимулюючі та стримуючі чинники. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2022. Вип. 8(41). С. 30-37</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання,	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
----------------------------------	-------------------------------------	---	-----------------	----------------------------

	визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)			
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; - здатність діяти соціально відповідально та свідомо <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність розробляти і реалізовувати проекти у професійній освіті, у тому числі міждисциплінарні, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення; - здатність використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки; - здатність застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економіці. <p>Програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проектів у професійній освіті та міждисциплінарних проектів з урахуванням 	☒	Економіка освітньої сфери	<p>Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики</p> <p>Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари.</p> <p>Наочні: ілюстрація, демонстрація.</p> <p>Практичні: завдання.</p> <p>Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.</p>	Усний і письмовий контроль, поточне тестування; самоконтроль, індивідуальні завдання (довіді, тези, реферати, презентації).

<p>етичних, правових, соціальних та економічних аспектів; - обґрунтовувати ідеї та обирати інноваційні рішення, програмне забезпечення та інструменти у соціально-економічній та освітній діяльності; - оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень; - застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній та освітній діяльності</p>				
<p>Загальні компетентності : - здатність працювати в міжнародному контексті; - здатність до міжособистісної взаємодії; - уміння використовувати іноземні мови у процесі здійснення професійної діяльності у професійних навчальних закладах та на виробництві; Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: - здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти; - здатність розробляти і реалізовувати проекти у професійній освіті, у тому числі міждисциплінарні, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення; - здатність викладати та використовувати сучасні інформаційні технології та</p>	<p>☒</p>	<p>Ділова іноземна мова</p>	<p>I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: 1) за джерелом інформації: словесні: пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи. 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні 3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, продуктивні. 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота; виконання індивідуальних навчальних завдань II. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо). З метою розвитку мовної, мовленнєвої й соціокультурної компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (внутрішні (зовнішні) кола (inside/outside circles); мозковий штурм (brainstorm); обмін думками (think-pair-share); парні</p>	<p>Усний і письмовий контроль, поточне тестування; самоконтроль, індивідуальні завдання (доповіді, тези, реферати, презентації).</p>

<p>економіко-математичні методи і моделі для рішення експериментальних і практичних завдань, економічного управління діяльністю підприємства, дослідження економічних і соціальних процесів;</p> <p>- здатність використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>- ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності;</p> <p>- ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію;</p> <p>- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень та проєктів;</p> <p>- здійснювати у науковій та професійній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації з професійної освіти і дотичних питань, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію.</p>			<p>інтерв'ю (pair-interviews); робота в малих групах (small groups work), проєктна робота (R&D), ситуативне моделювання (modeling situations) тощо).</p>	
<p>Загальні компетентності:</p>	<p>☒</p>	<p>Комплексна практика з професійної освіти</p>	<p>Словесні, наочні, практичні</p>	<p>Оформлення звіту з практики (індивідуальне)</p>

- здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:
- здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти;
- здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти;
- навички консультування у сфері професійної освіти;
- здатність викладати та використовувати сучасні інформаційні технології та економіко-математичні методи і моделі для рішення експериментальних і практичних завдань, економічного управління діяльністю підприємства, дослідження економічних і соціальних процесів;
- здатність використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки;
- здатність застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економіці.
Програмні

завдання); захист результатів практики: оцінка керівника від бази практики; презентація та захист результатів практики; відповіді на питання комісії; залік

<p>результати навчання: - ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності; - вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень і проектів; - створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.</p>				
<p>Загальні компетентності: - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: - здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності; - навички консультування у сфері професійної освіти; - здатність використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки; - здатність застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та</p>	<p>☒</p>	<p>Педагогічні технології у професійній сфері</p>	<p>Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари. Наочні: ілюстрація, демонстрація. Практичні: завдання. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.</p>	<p>Усний і письмовий контроль, поточне тестування; самоконтроль, індивідуальні завдання (доповіді, тези, реферати, презентації).</p>

<p>обґрунтування ефективних стратегій в економіці. Програмні результати навчання: - ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію; - обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проєктів у професійній освіті та міждисциплінарних проєктів з урахуванням етичних, правових, соціальних та економічних аспектів; - будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти; - здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти.</p>				
<p>Загальні компетентності: - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: - здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності; - навички консультування у</p>	<p>☒</p>	<p>Теорія і методика викладання економічних дисциплін</p>	<p>Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроєктора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари. Наочні: ілюстрація, демонстрація. Практичні: завдання. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.</p>	<p>Усний і письмовий контроль, поточне тестування; самоконтроль, індивідуальні завдання (доповіді, тези, реферати, презентації).</p>

<p>сфері професійної освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки; - здатність застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економіці. <p>Програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію; - обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проектів у професійній освіті та міждисциплінарних проектів з урахуванням етичних, правових, соціальних та економічних аспектів; - будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти; - здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти. 				
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел; - здатність працювати в міжнародному 	☒	<p>Державна освітня політика</p>	<p>Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики</p> <p>Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари.</p> <p>Наочні: ілюстрація,</p>	<p>Усний і письмовий контроль, поточне тестування; самоконтроль, індивідуальні завдання (доповіді, тези, реферати, презентації).</p>

<p>контексті; - здатність діяти соціально відповідально та свідомо; - здатність до міжособистісної взаємодії. <i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i> - здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти; - навички консультування у сфері професійної освіти. <i>Програмні результати навчання:</i> - вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень та проектів; - оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень; - застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній та освітній діяльності.</p>			<p>демонстрація. Практичні: завдання. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.</p>	
<p><i>Загальні компетентності :</i> здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел; - уміння використовувати іноземні мови у процесі здійснення професійної діяльності у професійних навчальних закладах та на виробництві <i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i></p>	<p>☒</p>	<p>Методика педагогічних досліджень</p>	<p>Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналіз, дискусії, діагностики Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари. Наочні: ілюстрація, демонстрація. Практичні: завдання. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій</p>	<p>Усний і письмовий контроль, поточне тестування; самоконтроль, індивідуальні завдання (доповіді, тези, реферати, презентації).</p>

<p>- здатність використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки;</p> <p>- здатність застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економіці</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>- знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти;</p> <p>- оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;</p> <p>- застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній та освітній діяльності</p>			зацікавленості.	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>- здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>- здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти;</p> <p>- здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і</p>	☒	Виробнича переддипломна практика	Словесні , наочні, практичні	Оцінювання відбувається під час проведення практичних заходів на базі практики. Застосовується усний контроль, метод самоконтролю, практична перевірка. Оформлення звіту з практики (індивідуальне завдання); захист результатів практики: оцінка керівника від бази практики; Презентація та захист результатів практики; Відповіді на питання комісії; залік

<p>технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати знання, уміння і навички в галузі теорії і практики викладання економіки; - здатність застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економіці <p>Програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності; - вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень та проєктів; - будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти; - здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти. 				
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел; - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); - здатність працювати в міжнародному контексті; - здатність діяти соціально 	☒	<p>Професійний розвиток викладача</p>	<p>Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроєктора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики</p> <p>Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари.</p> <p>Наочні: ілюстрація, демонстрація.</p> <p>Практичні: завдання.</p> <p>Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни;</p>	<p>Усний і письмовий контроль, поточне тестування; самоконтроль, індивідуальні завдання (доповіді, тези, реферати, презентації).</p>

відповідально та свідомо
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:
- здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти;
- здатність враховувати різноманітність студентів при плануванні і реалізації освітнього процесу в професійній освіті;
- здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти.
- навички консультування у сфері професійної освіти;
- здатність викладати та використовувати сучасні інформаційні технології та економіко-математичні методи і моделі для рішення експериментальних і практичних завдань, економічного управління діяльністю підприємства, дослідження економічних і соціальних процесів.
Програмні результати навчання:
- знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти;
- організовувати освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованого підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати

створення ситуацій зацікавленості.

<p>пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективно та об'єктивно оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання; - здійснювати у науковій та професійній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації з професійної освіти і дотичних питань, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію; - будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти; - здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти. 				
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; - здатність діяти соціально відповідально та свідомо ; - здатність до міжособистісної взаємодії. <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність враховувати різноманітність студентів при плануванні і реалізації освітнього процесу в професійній освіті; - здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти; - здатність аналізувати, прогнозувати, 	☒	<p>Управління навчальними закладами освіти</p>	<p>Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики</p> <p>Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари.</p> <p>Наочні: ілюстрація, демонстрація.</p> <p>Практичні: завдання.</p> <p>Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.</p> <p>Наразі особлива увага приділяється використанню інтерактивних методів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізу конкретних ситуацій як нетрадиційного методу навчання властиві: наявність складної задачі чи проблеми, формулювання викладачем контрольних запитань з даної проблеми, обговорення можливих 	<p>Усний і письмовий контроль, поточне тестування; самоконтроль, індивідуальні завдання (доповіді, тези, реферати, презентації).</p>

критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання;
- здатність розробляти і реалізовувати проекти у професійній освіті, у тому числі міждисциплінарні, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення;
- здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності.
Програмні результати навчання:
- ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію;
- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень та проектів;
- обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проектів у професійній освіті та міждисциплінарних проектів з урахуванням етичних, правових, соціальних та економічних аспектів;
- організовувати

варіантів її вирішення.
- метод ігрового проектування, при його використанні відсутнє наперед відоме вирішення поставленої перед студентами задачі. На відміну від методу аналізу ситуацій для даного методу, процес проектно-конструкторського вироблення варіантів вирішення, їх захисту та обговорення може тривати кілька тижнів.
- "прес"- метод, який допомагає студентам навчитися аргументовано і в чіткій формі формулювати та висловлювати свою думку з дискусійного питання;
- метод «мозкової атаки» (брейн-стормінгу), головна функція якого – генерування ідей;
- дидактична гра як засіб активізації процесу навчання у процесі моделювання цілісної структури професійної діяльності майбутнього фахівця;
- синанон-метод як засіб підготовки до професійної діяльності в системі "людина -людина";
- метод кейсів (case study), метою якого є – поставити студентів у таку ситуацію, коли їм необхідно буде прийняти рішення;
- метод «Акваріум», який допомагає удосконалювати навички роботи в малих групах, формувати комунікативну культуру та розвивати практичне мислення;
- метод «Займи позицію», який вчить толерантності та коректності в обговоренні найбільш гострих проблем;
- метод «Розігрування ситуацій у ролях» допомагає студентам навчатися через досвід та аналіз почуттів, імітує реальність шляхом "проживання ситуації у ролі", яка дісталася та надає можливість діяти "як насправді";
При виборі методу навчання завжди звертається увага на певні фактори:
- орієнтація заняття на засвоєння нових знань чи на перевірку і корекцію знань, умінь та навичок. Так, на практичних заняттях, більше орієнтованих на засвоєння нових знань, використовуються бесіди, доповіді студентів з аналізом їх змісту, а практичні заняття, спрямовані на перевірку і корекцію знань, умінь та навичок, передбачають використання вправ, тестових завдань, проведення

<p>освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованої підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективно та об'єктивно оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;</p> <p>- створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.</p>			<p>“термінологічних” диктантів;</p> <p>- особливості змісту і структури навчального матеріалу. Наприклад, якщо матеріал об'ємний, новий, складний для засвоєння, то використовується лекція, розповідь, опорні конспекти з коментарем викладача. За умови, що матеріал невеликий за обсягом і доступний для самостійного вивчення студентами, обирається підготовка студентами скорочених рефератів, метод прес-конференції і т.п.). Для творчого осмислення теми, розвитку критичного мислення студентів використовується “Брейн-стормінг”, дидактичні ігри тощо;</p> <p>- обсяг часу, відведеного на засвоєння матеріалу. Там, де обсяг часу обмежений, перевага надається звичайній, а не проблемній лекції, розповіді, а не дискусії, репродуктивним методам, а не дидактичній грі, тому що є ризик не встигнути глибоко і різнобічно висвітлити тему;</p> <p>- психологічні особливості студентів, рівень загальної підготовленості академічної групи. У групах, де рівень підготовленості не дуже високий, проблемні методи використовуються рідше, ніж у підготовленій групі;</p> <p>- черговість навчального заняття за розкладом. Модульні контрольні роботи та захист курсових робіт не проводяться на останніх парах, коли студенти втомлені, а увага розконцентрована.</p>
--	--	--	--